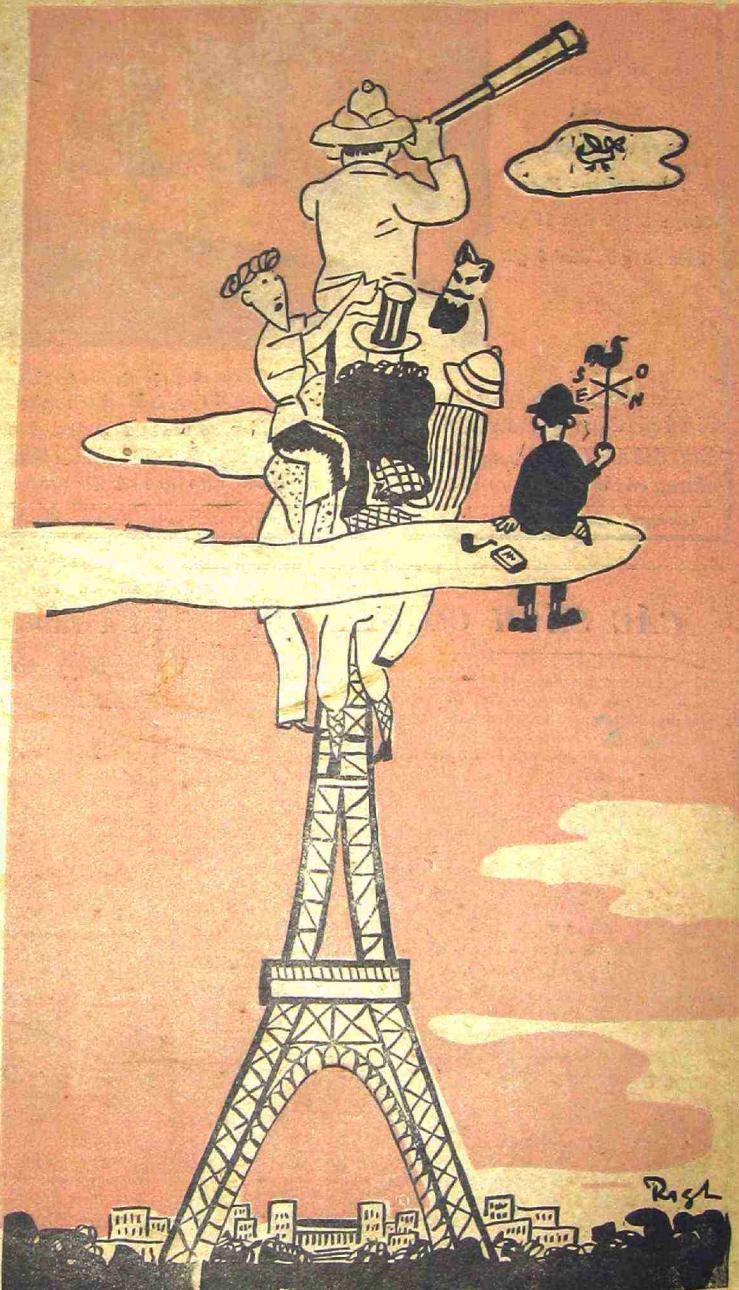

ỦY BAN ĐIỀU TRA

— Nay, không phải
phía ấy ! Đông -
dương ở về phương
đông kia mà !

KỲ SAU: SỐ ĐẶC BIỆT VỀ NGHI VIỆN

Hỏi ai.... muôn tìm chân Hạnh-phúc, chân Ái-tình....

Hãy hỏi M're Khanhson, một nhà liên triết tuổi học rất thâm thúy về khoa bói tân thời, chỉ cần một chữ ký và tuổi mà có thể tách ra những sự rất bí hiểm ở trong đời ta.

Vẫn hay việc là biết, nhưng chỉ biết cái đã qua còn những điều sắp tới thì lấy ai là người chỉ dẫn minh bạch...

Đây xin giới thiệu với bà con ông Khanhson là một nhà chuyên môn nói những sự tương lai sắp xảy ra trong đời mình, nhưng cho được chắc chắn rằng ông là người có tài thi ông hãy nói cho ta biết những việc đã xảy ra trong đời ta từ trước, rồi ông nói những việc sắp xảy ra rất gần cho ta thí nghiệm từ trước có đúng thi sau mới thực.

Thư từ và mandat

xin dě:

M're KHANHSON

36 Rue Jamber — Hanoi

Sáng: 8 giờ đến 11 giờ

Chiều: 3 giờ đến 6 giờ

Nhà M're Khanhson lúc bao Công Tôn rập các bù lông của sêma

Xin nhớ gữi chử ký tự tay minh ký (ký lâu cảng-đóng) tuổi và tên tuổi. Trong 7 hôm sẽ nhận được một bùn sê có đủ cả các cung; thân thể mình, công án việc làm, con cái và vợ con, tình duyên và vận hạn, bệnh tật và mồ mả, làm cách nào biết lòng người yêu, làm cách nào mua sô cho chúng. M're Khanhson không dâng bùa yêu phép thành nhưng có thể cho ta hay những điều kiện rất nhân đạo hợp với ý cách minh để chiếm trái tim của người khác.

Cần ngay 2 người thật giỏi chử tát để làm traducteur và interpreter, ein den lén nhà hỏi, dùng viết thư.

7 hào một quẻ, xin
gửi ngán - phiếu, nếu
trả tiền bằng tem
thì nên gửi thư bảo
đám cho khỏi mất.

CÁC SÁCH CÓ GIÁ TRỊ

SÁCH DẠY THUẬT PHÒI MIỀN. — Đầu tiên bốn bài bằng Quốc Ngữ, dân bản học lũy cũ và giàn ngày để có cái tên M're Khanhson. Phải học thời miền mới được. 1 — Sách Thí-miền dạy khai họa như: Thần-học Psychisme; Thời-miền; Nhân-dân; Âm-thi; Xuất-hồn; Giảng-thần; Thần-giao; Cách cảm; Trị bệnh họa v.v. Mục đích để phải làm nêu mè-tin của thế giới, mưu túm lát, thuận dẽ. SONG MÃI KHÔNG CHIẾT a. khám phá mè-tin bí mật của lao hoa; Mì quỷ; Bầu-mè; Phút-thuỷ là gì? Tai sao lão binh và sai khẩu và hiện hình được ở nơi xa miến? Học giội co thể bay lên được(bên Tây đã có người học thời miến mà bay lên được). — Sách giá 2p50, cuore gửi 0p30, gửi contre remboursement là 0p35, phái gửi 0p30 lén thư trước.

CÁC SÁCH DẠY TẬP VỐ TÂU, VỐ NHỰT, VỐ TA VÀ VỐ TÂY
Ai học lũy cũng giặc ngay vì có đủ hình vẽ rõ và những bài đặc sắc do thầy Sơn-nhâu luyện thuật và biến soan. Sách dạy vố Tâu i cuốn 1 & 2 giá 1p36. Sách dạy vố Nhật các mèt-ig đòn biêm : 0p 50. Sách dạy vố Ta (Annam) đỗ bài vố, vật : 0p 50. Sách dạy vố Tây, Boxe Anglais 0p.50.

Võ thuật tàng thư bô nhất. Có hình vẽ và dạy các mìn binh-khi, quyền thuật-cù - us Can-Long và truyện Cù-Long du Giang-Nam. Xem rất hay, bia thường 1p.20, bia dày giá vùi 2p.00. Võ thuật tàng thư bô nhất. Có đủ hình vẽ để dạy mè i kiến thuật bô truyền và là truyền Thập bát thiều jām đài kiến hiệp, xem rất hay, học kiến rất đúng (p.5).

Sách, truyện: KIỂM HIỆP, LỊCH SỬ, hay nhất là: 1 — Bộ Đồ chửu chúa Hàng-sôn. Chả thế, có người đọc dì, đọc lại đã lười 8 lòn mà không thể chán được! Cố là vì nó dày tới sáu i trọng lòn nên mấy chép rõ được nhiều chuyện ly-ký khôn người đọc phải mê, quên cả nỗi buồn-bã ở đây và tang thê-tri-khon, nghe-lực chàng? Hay vì nhà danh-sĩ Ðịch giỏi? Hay vì giá bán rẻ có 0p80? 2 — Vua bá Triều-đu 0p50. 3. — Hai bà họ Trưng đánh giặc 0p80. 4. — Trần Nguyên chiến-ký 0p50... Là những chuyện của các vị thế-giới đệ-nhất nù anh-hùng và... đã đánh nỗi quân Tàu. Ai còn là gì?

Ü xa gửi mua cả 4 cuốn một lợt thời rẽ cuore.

Bán buôn và bán lẻ

Thư từ và mandat gửi cho nhà

NHẬT-NAM THƯ QUÁN — 102, Hàng Gai, Hanoi

Lời bá cáo cho khách phong-tinh, ai cũng nên biết:
Đã rành một số tiền lớn dẽ theo
một công enote trong 3 tháng.

CAM ĐOAN CÁC NGAI KHÔNG MẮT MOT XU NHỎ.

Bắt đầu từ ier November 1937 này, nhà thuốc THƯỢNG-ÐỨC chữa không hàn cho các người, bị Lâu ra mủ, buốt trec, bị Giang-Mai hach loet, quâ soái, bị Hè-Cam tay sót lò loet. Mục đích cách chữa không lấy tiền này là để giúp các bạn bị bệnh phong-tinh khỏi phân vân tui chon một thứ thuốc nào trong khi mắc bệnh, vi biển nay thuc quâ môt số đồng các người bị kẽ sinh nhai cung dường đầu với giao-cầu thuyền tân, kiêm cách lấy tiền, không giúp ích gì cho ai cả. Một mục đích nira cho sự chữa không lấy tiền này, là để tò rõ cho moi người biết nhà thuốc THƯỢNG-ÐỨC không riêng gì châ ban thuốc phong-tinh để kiếm lợi, mà còn những thuốc khác, chữa những bệnh khác, đều được quoc dân tiêm thụ rất nhiều. Thuốc châ ban phong-tinh của nhà thuốc THƯỢNG-ÐỨC thi si cung biết têng, không cùa noi nhiều, chỉ yêu cầu những benh nhân dù có tiền cũng vui lòng đến uống không, không nên ngần ngại gì, sẽ thấy sự tiêp dài lịch sự, cách chữa bệnh chắc chắn hợp với sinh eù nhà thuốc THƯỢNG-ÐỨC mà nhiều người đã biết têng và ca tông lý trước đến nay. Cuộc chữa bệnh phong-tinh không lấy tiền này sẽ thi hành trong 3 tháng, kể từ ier November. Xúi hết thay các giới anh em vui lòng gởi thiêu cho khắp samb em giàu ngheo sang hèn đều biết, nhà thuốc THƯỢNG-ÐỨC đã rành một số tiền lớn để chi phí vào công enote này. (Xa viết thư kẽ bệnh rành mạch và gửi theo tiền cước bông Timbres sẽ có đủ thuốc dẽ các ngai dùng đến lúc khỏi bệnh.

NHƠI NÓI THÊM. — Các ngai solo hiện đang chữa bệnh ở một nơi nào, thấy chưa đỡ hoặc châm khôn, mà các ngai đã trả tiền trước rồi, cũng đừng nên tiếc mà theo đuổi hoài công, nên lai ngay nhà thuốc THƯỢNG-ÐỨC mà chữa, các ngai sẽ không mất một xu nhỏ, mà chóng được khỏi bệnh.

Nhà thuốc THƯỢNG-ÐỨC cần bạch.

VĂN ĐỀ THUỘC DỊA

«Hai trăm họ» ở thuộc - địa

MỘT khâu hiệu mới, rất mạnh, hiện ra giữa cuộc tranh đấu của Mặt trận bình dân Pháp, và đã giúp cho sự chiến thắng của Mặt trận ấy trong cuộc tổng tuyển cử năm ngoái ở bên Pháp, là khâu hiệu: «chống với hai trăm họ».

Hai trăm họ, từ là trong ngoài hai trăm nhà đại phú hào đại biểu cho nền tư bản, lúc nào cũng ra công vơ vét những lợi tức của hết thảy nhân dân Pháp vào trong túi không đáy của họ, lúc nào cũng nỗ lực lợi dụng những giài cấp bình dân, nhất là giài cấp lao động.

Hiện giờ, thế lực của hai trăm nhà phú hào ấy vẫn rất mạnh. Chính họ đã trăm phương ngàn kế mưu dánh dò chính phủ bình dân, một chính phủ chỉ nghĩ đến việc bênh vực quyền lợi của kẻ nghèo, của kẻ yếu. Cuộc phả hơi của họ tuy không thành, nhưng họ cũng đã cõi lòn gięo sự sợ hãi vào lòng người. Chính họ đã đang tâm coi nước là khinh, cố ý đem tiền tài ra ngoại quốc thật nhiều để làm sụt giá đồng «franc» và để làm mất lòng tin nhiệm của nhân dân đối với chính phủ.

Họ tuy không phải là số đông, tuy chỉ cõi một đám người, nhưng họ mạnh,... vì họ có tiền, rất nhiều tiền. Tiền ấy kinh doanh bộ họ, làm lợi cho họ, họ chỉ cõi việc ngồi rồi uống sâm banh, ngâm sì gá, khoan khái trong dệm êm ám, trong lúc người khác, hàng triệu người khác làm lung nặng nhọc khổ sở.

Bạn đại tư bản ấy, thế lực theo lẽ tự nhiên tràn ngập cả thuộc địa. Họ ngồi trong ban trị sự các nhà ngân hàng phát tiễn cho các nhà kỹ nghệ cùng các nhà buôn, nắm những cõi phần to trong những công ty lớn, công ty mỏ, công ty địa ốc, công ty hỏa xa, công ty rượu, công ty điện, công ty nước... đương khai thác một cách sỗ sàng thô sỉ và túi tiền của dân thuộc địa.

Nhưng họ ở tận Pháp sai khiến những công ty ấy làm việc khai thác các thuộc địa, không phải là họ vì lòng nhân loại, vì tự nhận lấy cái bỗn phận lớn lao là diu dài dân thuộc địa đến một cõi đời sắng sủa. Lòng nhân đạo ấy, bỗn phận lớn lao ấy, chỉ là những công trình sáng tạo của

óc thi sĩ một nhà ngoại giao khôn khéo. « Hai trăm họ » lúc nào cũng nghĩ đến sự làm tiền, còn thi giờ đây mà deo đuôi những chuyện mờ mông như vậy được. Họ hấy nghĩ đến nguồn lợi của họ trước hết đă. Đó là thường tình con người ta. Nhưng người sống xạ họ hàng ngàn vạn dặm thi số phận có chán nản buồn thảm đến thế nào nữa cũng không mà khiến họ ăn bớt ngoan, ngòi bút yên được.

Vì vậy, họ thẳng tay khai thác. Buổi đầu, họ nghĩ một cách chí lý rằng thuộc địa chỉ là một nơi để tiêu hóa vật của mǎu quốc, nghĩa là của họ. Vày một mặt họ yêu cầu bỏ thuế thương chính riêng cho những hoa vật của họ đem sang bán cho dân thuộc địa dùng, một mặt họ tìm phương pháp để ngăn sự tranh đánh của kỹ nghệ thuộc địa trên thương trường: đánh thuế những sản vật của thuộc địa nhập cảng vào Pháp, định số mua sắm vật ấy... Rồi dần dần, khi họ hiểu rằng sang thuộc địa dùng những nhẫn công rẽ để mưu lợi là một điều hay cho túi họ, họ bèn gây nên những công ty để trồng trọt, khai thác, và thường thường họ tìm cách làm cho những công ty ấy có độc quyền. Vì họ nhận thấy rõ độc quyền cho họ đến cực điểm. Nhìn đó, ở thuộc địa, mới sinh ra một lượng lao động sống trong sự khổ cực, khổ cực gấp trạm, ngàn lần thê thayên bên Pháp, trong khi những nhà đại tư bản, chủ nhân hàng đồn cire nhợc ấy, thu tiền lời mỗi năm không biết bao nhiêu mà kể.

Sự lợi dụng quá tay, nêu cùi lulu liên miề, rất có hại cho thương lái thuộc địa, và là một điều trái ngược hẳn với công lý. Mỗi hỏi, nứore mắt của dân thường dán cậy không thể mãi mãi sinh ra tiền bạc để riêng cho «hai trăm họ». Ngoài đám dân lao nô, những bang bình dân khác, bang tiêu kỹ nghệ, tiêu thương mại, sinh mệnh đều ở trong tay bọn phu bảo kia cõi, vi trien thương trường, bộ đà bị và sẽ bị bon ấy đe dẹp, không còn thở được nữa. Một chế độ nuông những sự bất công như thế không thể dừng vững mãi được.

Chợt Mặt trận bình dân thắng,

GIẢI THƯỞNG VĂN CHƯƠNG TỰ LỰC VĂN ĐOÀN
năm 1938.

Giai thưởng văn chương

T.L.V.D. năm 1938—100\$00

■ Sẽ tặng tác phẩm có giá trị nhất trong năm, bắt cứ về loại gì, tiểu thuyết, kịch bản, phóng sự, thơ, luận thuyết v.v. không nhận những tác phẩm đã xuất bản, đã đăng báo rồi hay phòng dịch theo văn ngoại quốc. (1)

■ Những tác phẩm dự thi, nếu là tiểu thuyết hay các loại khác thi ít nhất phải 100 trang giấy học trò; còn tập thơ thi ít nhất phải 30 bài.

■ Nhà văn nào đã một lần được giải thưởng nhất về một loại văn rồi, chỉ có thể được gửi dự thi những tác phẩm về loại khác mà thôi. Thi dụ đã được giải thưởng nhất về tiểu thuyết năm nay, thi những tiểu thuyết năm sau không được dự thi nữa.

■ Hạn nhận bản thảo dự thi đến 31 tháng bảy 1938 là hết. Theo như lệ thường, tác giả chỉ được ký biệt hiệu, còn tên thật sẽ biến vào một mảnh giấy dẽ trong phong bì gửi kin. Ngoài phong bì dẽ lén tác phẩm và biệt hiệu.

Trong tháng một 1938, chúng tôi sẽ tuyên bố kết quả.

Những tác phẩm dự thi gửi đến: ông Nguyễn tướng Lân ở báo Ngay Nay.

Chúng tôi mong các người yêu văn chương cũng như bà L. D. năm ngoái, sẽ đặt ra rất nhiều giải thưởng, giải thưởng tiểu thuyết, giải thưởng kịch, giải thưởng thơ, văn văn, tùy ý người tặng giải để khuyến khích các nhà văn trong nước.

Tự lực văn đoàn sẽ hết sức hoan nghênh những ý tốt đẹp, và sẵn lòng lập ban giám khảo nếu người tặng giải muôn nhờ chúng tôi việc ấy.

(1) Trong các bài dự thi năm vừa rồi, có bài bản dịch nguyên văn truyện Pháp, chỉ đổi có cái tên truyện, tên người và cảnh. Chúng tôi mong rằng các bạn gửi sách dự thi sẽ tránh thật những sự như thế.

Những sự cải cách về xã hội lần đầu thấy xuất hiện ở thuộc địa. Chính phủ lâm đầu cùi xuống hạng dân lâm lũ, cay nhọc, đê bệnh vực họ, khiến cho sự lợi dụng của phái đại tư bản bất vệ quá quát. Đạo luật lao động tháng chạp năm 1936 tuyên hành ở Đông-dương chẳng hạn là một chứng cứ của sự bệnh vực ấy.

Nhưng, đường đi còn dài, nếu chính phủ bình dân muốn sự công lý về phương diện xã hội có mặt ở thuộc địa. Là vi, trái lại với mǎu quốc, những bang bình dân ở thuộc địa không có đoàn thể để bệnh vực lấy quyền

Hoàng Đạo

THUẾ THÂN

KHÔNG cần phải là nhà thông thái mới biết rán? Thuế thân hiện hành mai mỉa công lý một cách xoxic xoxic. Đời nhà ai một ông tổng đốc ăn lương hàng gang bạc, không kẽ tiền bông ngoại, lại cùng trả một số tiền thuế ngang với một người phu xe kéo, một người đánh rắn. Thire sự bình đẳng về phương diện ấy chỉ là một sự lỗi bối binh dâng.

Nhưng thuyết lý vẫn dễ, mà thực hành nói là khó. Biết thuế thân cần phải sửa đổi, rồi tìm cách sửa đổi ngay, như vây mới là khôn. Ông Thủ-tu-Nguyễn Châtel đã không quan ngại sự khó khăn đó. Ông đã chiêu tập các ông dân tình để bàn về các phương pháp sửa đổi thuế thân cho hợp công lý hơn. Ông ta định đến việc này ra trước Nghị-luận Dân-biểu.

Vậy điều đáng mong, là trong ít lâu nữa, ta được thấy thuế thân mới cải và hợp với tinh thần tinh hoa của xã hội hiện nay. Những người già yếu mà không có tư sản, hoặc là tảng tật không có nghề nghiệp sẽ được miễn. Những cung đình chỉ có hai bàn tay trắng sẽ phải trả số tiền thuế rất ít, với dân túy như theo giờ thiêng mà tiền thuế cair lên.

Chúng ta mong công cuộc cải cách đang làm ấm và thay mau mau thực hiện, nhất là sau nhan lụt vừa qua.

PHÒNG THỦ..

MỘT tin quan trọng về văn đề phòng thủ Đông-dương vừa mới tới:

Ông Tông trưởng bộ thuộc dia Moutet, trong một buổi hội đồng của tòa Nội các nước Pháp, có bày tỏ tình cảm của thuốc dia, và nhất là Đông-dương, và có xin một số tiền là 300 triệu để dùng thêm vào việc phòng thủ Đông-dương và xin hỏi đồng ban đến việc cho quyền lực của biển giới Đông Pháp lúc cần phải tám.

Vậy Mẫu quốc đã thay sự cần phải

SỐ ĐẶC BIỆT về NGHỊ - VIỆN

SẼ CÓ NHỮNG BÀI :

- 1) Nghị viện cần phải thay đổi của Hoàng-Đạo
- 2) Cuộc diễm... các ông nghị của Nhị Linh, Hoàng Đạo Thach Lam và Lê Ta
- 3) Trình thám trong nghị viện của Lê Phong
- 4) Ông Phạm huy Lực của Tú Ly
- 5) Cầm nang của ông nghị hoàn toàn
- 6) Bóng các ô g nghị, thơ của Tú Mô
- 7) Phòng văn các ông nghị, Hát sạn trong nghị viện, Truyện vui, Kịch vui, v.v. Tranh vẽ của Rigit

ĐÃ CÓ BẢN

Lê Phong phóng viên

của

THẾ-LƯ

GIÁ 028

Lê-phong phóng-viên Lê-phong phóng-viên

Lê-phong phóng-viên Lê-phong phóng-viên

Lê-phong phóng-viên Lê-phong phóng-viên

TUẤN LỄ MỘT

MỘT TIN MỪNG

CÁC BÁO đăng tin rằng ông Tông trưởng Moutet muốn xem lại hồ sơ hết thảy các án về bão ráng từ năm ngoái đến giờ, và tổ ý rằng từ nay trở đi, hệ thống ám truy tố một tờ báo nào, thì phải cho ông biết ngay tờ trang của báo ấy.

Đó là một tin đúng mèng, vì truy tố một tờ báo sẽ gặp một sự trở ngại nữa. Vả như vậy, ông Moutet sẽ ra vắng sún súc mỗi cách nhiệt liệt đến công việc của Đông-dương.

Nhưng như vậy, dân Đông-dương có lẽ sẽ lấy minh, tự mình giữ lấy bão cối của nước mình, mới hết sút chống lại với địch quốc. Cố như vậy, sự phòng thủ Đông-dương mới thật là chắc chắn.

CUỘC TUYỀN CỬ BÊN PHÁP

Ở bên Pháp, vừa rồi có cuộc Tuyển cử hội đồng hàng tỉnh (Conseils généraux) và hội đồng hàng tổng (Conseils cantonaux).

Cuộc tuyển cử này rất có ý nghĩa. Là vì nhân dân, người ta sẽ biết xem hướng của dân các tỉnh bên Pháp. Cuộc tuyển cử đã xong, và kết quả Bình dân đã thắng một cách vang dội, một ngày một thiên về lá: Dân tình mừng rỡ, chính phủ chí vội thu giấy phép lá nhọn rồi.

Ta cũng nên mừng ròng trong khi đợi chờ da ngón lận, vọng tưởng của các nha viết báo độc lập xá này, ông Tông trưởng Moutet sẽ tổ ý muốn xem lại những lập hồ sơ về những vụ ám sát của báo và muốn từ nay trở đi, hệ chính phủ muốn thu giấy phép của một tờ báo, thì trước hết hãy gửi hồ sơ sang để cho ông xem lời trạng đú.

Như vậy, sinh mệnh của báo chí xá này sẽ có thêm được chút đảm bảo nữa.

Hoàng-Đạo

Nhờ anh sang giúp dân lụt

Ông Nguyễn-Trọng-Vấn, Hậu Lộc, Thành-hóa 6p.00

Ông Cựu Hương Chánh 1p.00

Vợ chồng Mr T. 0p.77

Ông Hải Nhàn 1p.00

Các Ngài mua buôn hay mua lẻ các thứ pull-over, maillot, chemisette v. v., xin dời cho được áo có dấu hiệu CECÉ mày thật lá hàng tốt vì những áo CECÉ làm tại chính hiệu dệt CỤ CHUNG, một hiệu có tiếng là làm hàng kđ và tốt

CỰ CHUNG

100, Rue du Coton — HANOI

Cùng các độc-giả Ngày Nay

Trong thương tuần tháng November, bạn Phạm-vân-Binh sẽ
đi: Nam Định' Thái Bình, Phú
Lý, Ninh Bình, để cò động cho
Ngày Nay và lấy thêm độc giả.

Xin các bạn đọc thân yêu của
Ngày Nay giới thiệu bạn Phạm
vân Binh với những người quen
biết.

Bạn nào muốn hỏi thê lệ Ánh
Sáng và biến tên vào đoàn, bạn
Pham-vân-Binh sẽ vui lòng tiếp
chuyện.

Ngày Nay

BUỔI HỘI HỌP CỦA ỦY BAN BÁO GIỚI BẮC KỲ

(Ngày 29-10-37)

Hợp tác báo-quản Ngày Nay, các anh em trong Ủy-ban có mặt đã hồn quyết may mắn :

1) Ủy anh thư ký viết những bài thư chánh thức mời các ban đồng nghiệp mới xuôi bắc sau khi ủy-ban báo-giới thành lập để cùng làm việc cho báo-giới.

2) Ủy anh Nguyễn trong Trac kiêm kiêm làm lái quỹ của Ủy-ban và tam thời cầm bao việc tài chính cho Ủy-bao.

Sau đây là bức thư của đại-biên ủy-ban ở Pháp đã gửi cho ông chủ nhiệm báo Nhân Lực trong dịp cố đồng-nghịệp Vaillant Courrier vừa ta thê.

Paris, le 12 October 1937

* Ông Marcel Cachin

* Chủ nhiệm báo Nhân-Loại

* 138, rue Monnaie Paris (2e)

* Đồng-nghịệp,

* Chợ nghệ tin đóng nghiệp Paul Vaillant Courrier, chủ bút báo Nhân-Loại, chết, tôi nhớ ông trao những lời chia buồn cảm động của chúng tôi cho tang quyến của cố đồng nghiệp, và chúng tôi xin ông cùng những anh trong tòa báo nhân lời chia buồn của chúng tôi.

* Từ bao lâu, Paul Vaillant Courrier đã giúp nhiều việc cho báo giời annam, cái báo giời đã những dào sào lèn ác nghiệp, như xác lệnh tháng 10 năm 1927, và những chính sách chuyên chế & thuế địa đé ép, nên báo Nhân-Loại gần đây đã phải viết nhiều bài đe hèn vực cho những nhà viết bút bị giám cầm một cách độc đoán và dính thực đếu mày tuẫn lè, suýt chết.

* Hãy tr cách là dài biếu của ủy-ban báo-giới Bắc-kỳ cho bút Pháp, tôi sẽ từ làm cái bồn phản của tôi là dứa vào đám tang của Paul Vaillant Courrier.

* Lời chào thân ái

* Nguyễn-thể-Truyện.

* Ủy-ban báo-giới Bắc-kỳ lai cảo

Trái lại, nếu một trận binh đán

Pháp kém thê, ta sẽ lại phải di tháo

tái lại; và bao nhiêu vọng tưởng

ta sẽ bị vo tròn bắp bếp ngay.

Xem đở, mặt trận binh đán thắng,

ta cũng được tham lây vậy.

NGƯỜI VÀ VIỆC

QUY KHÚ LAI...

AY thế là ông thiếu Hoàng-trọng Phu xin về thật.

Ông đã nhất định đến cuối năm, theo giờ giao các bậc biền sĩ ngày xưa treo án tử quan, vita ca bài quy khú lai từ vừa trở về vườn.

Thôi thế cũng khôn cái thân ông thiếu; khi xem hoa nở này, khi chờ trăng lên này, khi nghe tiếng hac tiếng đàn này... cả tiếng đàn nhả trơ nữa cũng được. Ông thiếu ngũi đến cái thủ điện viên của nhà

tri sĩ đã gửi được trong sach lâm lỏng trung trình lúc bơi qua bờ biển, chắc không khỏi như mờ cờ trong bụng.

Nhưng ngày phút sau, ông có lẽ lai bùi ngoài ngũi đến đám dân den bấy lâu nấp dưới bồng, có lẽ lòng ông lại không nỡ rời bỏ mì di. Ông nghĩ đến bón thán hào mươi người đều nêu ông lại hỏi oán kia, ông nghĩ mì thương, nhưng tri ông đã quyết, đành gạt lệ mà chia tay. Thực là :

Sân bay kết lây chí cán.

Nhất là khi ông nghĩ đến ông bạn đồng sự họ Vi. Ông cũng trường ông thiếu Vi van Định, cũng là ông thiếu với nhau thì cũng một ý, cùng từ chúc vè, đề những buổi giờ sớm, trang chiêu, ông có bầu có ban, có van cơm xôi, có nồi cơm nếp, có dép bánh trưng, có lุง hũ rượu...

Ai ngờ ông thiếu họ Vi lại bị một bón thán hào tinh Thái sụt sít niu áo lại, khiết ông ta :

... Dùng dâng nứa ở nứa vè,

Không biết nên để ông thiếu

Hoàng thiếu mỗ lựmet ông bao hay là để bê hoan thiệt thêm một ông thiếu.

HOÀNG-BAO

HOA VIỆT

HÀNG Bang Quảng-dông vừa rồi đã tổ chức hai buổi da-hội để lấy tiền giúp nạn dân vùng bị lụt.

Đó là một hành vi tốt thiện và lương tri khiến cho chúng tôi cảm động. Đặng quý hồn nứa lái Tàu cũng đang có nụ chiến tranh, người Trung-hoa ở bên nay đã nhiều lần phái quyền tiền gửi về giúp nước.

Chúng tôi mừng rằng cái thời kỳ lãnh đạo trong sự giao thiệp giữa người khách với người ở xứ này có lẽ đã qua rồi. Sứ lãnh dám dò khống phai ở người Annam; chúng tôi vẫn có cảm tình đặc biệt đối với các người khách sang lập nghiệp ở bên nay.

Chỉ có cái thái độ của người khách giờ về trước khiết chúng tôi lây làm lá. Người khách ở đây hình như không biết rằng chung quanh họ còn có người Annam nữa. Họ quên chúng ta đi; những cái vui cái khổ của chúng ta không được họ chú ý tới.

Tuy vậy, họ vẫn sống ở trên đất này, sinh ra lập nghiệp bằng các công việc kinh doanh hay thương mại, mà khách hàng là tất cả người Annam. Cứ nói cái lợi của mỗi khách hàng đối với nhà buôn, họ cũng đã đang nên cảm ơn chúng ta rất mổi phút. Hưởng chí chính chúng ta đã nuôi sống họ, chính chúng ta đã giây dựng

cho họ những cơ đồ to tát ở bên nay.

Phải, không bao giờ chúng tôi sa ngã vào một thái độ bài ngoại vô lý và thái quá. Giay những mồi ác cảm

ONG CHANH AN — Anh bị phạt một tháng tù án treo, có kèu gì nữa không?

TỘI NHÂN — Bầm quan lớn» treo» một ngày cũng đủ chết rồi ạ.

giữa hai dân Hoa, Việt không có ích lợi gì. Chúng tôi, người Annam, với người Tàu có nhiều giấy tiền lao mót thuế và quan hệ mì bao nhiêu năm kinh địch trong lịch sử không lầm rứt diec.

Bây giờ cái lãnh đạm nói trên hình như đã mất đi. Cố lè bởi người Tàu vì Nhật xâm chiếm, dù thay rờ rết cái nghĩa tương trợ chảng? Dù thế nào, chảng tôi cũng thành thắt cảm ơn ta lòng ta thiên ánh quang mà người khách bén này đã tổ vira rồi, và chảng tôi ao ước rằng những mồi cảm linh sốn nứa và đám thám giấu người Trung Hoa với chúng tôi

T. L.

PHÒNG THỦ ĐÔNG-DƯƠNG

NGUỒI TA lai vua tim ra được một cách rất thận tình để phòng thủ Đông-dương; không cần đóng thành lâu, mó thêm linh, đúc thêm súng đạn, chẽ thêm may bay, mà dân Đông-dương vẫn vũng vũng, binh yên như ngồi trên bàn thạch vậy.

Người sáng kiến ra cách phòng thủ ấy là ông René Candelon, cựu chủ nhiệm báo *P'OEuvre*, đương kim chủ nhiệm báo *P'Echo*. Và cách phòng thủ mâu nhiệm đó là: giữ Đông-dương đứng trang lập, không giúp Tàu mà cũng không ăn cát với Nhật.

Ông Candelon đã khai nói trong báo *P'echo*:

— Nếu Đông-dương giúp Tàu thì nguy cho Đông-dương lắm, vì Đông-dương là một giải đắt dại, hai đầu có hai lưu vực lớn: Bắc-kỳ và Nam-kỳ. Đó là hai nơi đóng quân, có hai đường mòn lièn nhau; đường thủy và đường bộ. Khi có chiến tranh thì đường thủy có nhiên là không dùng được rồi, vì chiến hạm Đông-dương tất cả chỉ có hai, ba chiếc tàu nhỏ, còn hai cái tàu ngầm thì mục nát đã lâu.

Còn đường bộ (xe hỏa và ô tô) thì nhiều đoạn sát liền bờ biển, chỉ vài phút trái phà của chiến thuyền Nhật, dù phà tan. Như thế là hai đầu sẽ không thể giao thông với nhau được nữa. Nước Pháp cũng có mấy chiếc tàu chiến đóng ở Thượng-hải. Nhưng hình như Nhật đã nghĩ tới điều đó, nên cho chiến hạm ngay đêm lượn quanh vùng Hải-nam để phòng khi xảy ra chiến tranh, nước Pháp có dem những chiến thuyền kia về Đông-dương chẳng?

Vậy Đông-dương không thể giúp Tàu được.

Còn giúp Nhật? Ông Candelon trả lời vắn tắt: « xong việc họ cũng chẳng en gì minh »

Và ông ta kết luận: « chẳng nên giúp bén nào cả là hời hết »

Thực là ông Khổng-tử Candelon, ông Candelon của đạo trung dung, của đạo « bất thiên bất dịch »

Nếu nước nào cũng theo đạo trung dung của ông Candelon thì thế giới còn làm gì có chiến tranh! Thi dụ nước Pháp nói: « ta sẽ bê với Anh và Nga thi Đức và Ý thù và sinh sự. Chỉ bằng ta trung lập ». Và nước Anh, nước Nga, nước Đức, nước Ý, nước Nhật nữa cũng nói như thế và cũng trung lập cả thi thế giới đã hòa bình mãi rồi.

Nhưng tiếc thay thế giới lại không thích hòa bình!

Cho nên cái đạo trung dung của ông Candelon sẽ không cao kiều và cái cách phòng thủ Đông-dương của ông ta sẽ không hiệu nghiệm nữa.

Chỉ còn cách này nếu không đặc dụng nốt thi Đông-dương đánh chui. Là cách phòng thủ theo lối chém đà điểu: rúc đầu vào cái đê không tròng thấy gì bể cho tới khi binh yên vỡ sự lại rút đầu ra mà vui vẻ nhìn trời xanh và lèn tiếng hát khúc ca « quốc thái dân an ».

Nhưng nếu không binh yên và sự?

Đó lại là một câu chuyện khác.

NHI-LINH

Cần xuất bản,
bằng tiếng LANGSA

MỘT NGƯỜI ANNAM
RẤT

THƯƠNG NƯỚC MÌNH
lại hoan nghênh Đại-Pháp :

Lịch-Sử Ông
PHAN-THANH-GIANG

của
M. LÊ-THÀNH-TƯỞNG viết

Có Quan Thống-Sử
YVES CHATEL viết lỵ.

Đất bán chia từng lô tùy người mua.

5054 m² đất cao ở giữa hai con đường số 155 và 165 gần (*Institut Pasteur*).

790 m² đất cao ở con đường 155 trước vườn hoa.

1500 m² đất hồ ở giữa hai con đường Mon grand và 170.

Đồn điền 500 mẫu có núi đá bao bọc nuôi trâu bò rất kin (ở cánh Ninh-Binh 10 cây số).

Hỏi tại: VẠN HOA 8 phố Hàng Ngang Hanoi

Me DEROCHE Quản-Lý vân khé

8 phố Trường Thi Hanoi

Mr THẦN 90 phố LÊ-Lợi Hanoi.

CHỢ PHIÊN NAM - ĐỊNH

CÁI tại họa oghin nam của chợ phién là các «cô tiên» đứng đón ở cửa chợ.

Ho đẹp lâm. Miệng cười lâm. Án áo có duyên quá. Mỗi mọc khéo hết súc. Bởi vậy giờ hồn cho cái túi tiền của ngài.

Tôi bước vào. Từng đội binh tiên từ ra vây lấy tôi, don-dà, vòn-và :

- Ông mua bộ số báo.
- Ông mua bộ hàng hoa.
- Ông mua bộ...
- Ông mua...

Bangs ấy tiếng nói là băng ấy nụ cười thầm.

Tôi trả lời bằng nụ cười không được thảm mây, nhưng đã có những đồng hảo của tôi chuộc lỗi dum.

Ra khỏi được cái trung vi tiên nga, khắp người tôi mang đầy những tảng yết yết qui : chương trình, mè day, hoa, sách, báo... v.v. Nhưng bết nẹt ấy đến nay khác. Cái oan khóc này hiện thành hình một bạn : ông Ng-bà-Luong. Ông kéo tay tôi, cười sảng sật như ông vẫn cười xưa nay :

- Lại đây với tôi một tí đã nào!

Tôi lại một tí với ông, mong ông thế một chầu «bia dâ» giải lao. Nhưng cuộc thế của ông lại là cuộc mời mua thế quay số.

Cái bâm đâm ở gian quay số từng dang với ông bạn raoh mảnh :

- Vì việc nghĩa, ông mua giúp cho.

Tôi nghẹn ngào mua hai thẻ. Tôi quay số. Tôi thua. Cái tiếng cười sảng sặc của ông bạn đã biến đâu mất rồi.

Lên gác, tôi vào một gian phòng hứa hẹn nhiều cái vui. Cái vui đó là sự được ngâm những kiều ca phu nữ tân thời. Ở chỗ khác người ta phải mất tiền cho mình vì tài minh đã thêm xem. Ở đây mình phải bỏ tiền mua được cái khò chịu ấy.

Miệng tôi cười đê tò ra tôi có lòng tôi với việc nghĩa.

Nhưng mắt tôi thi lườm cái anh

chàng gác cửa một cái hết sức dài.

Đằng cuối chợ là gian hàng trà và mọi cái sản khieu vũ. Một.. cái.. săn... khieu.. vñ?.. ho hơ!.. ho hơ!.. nó nhỏ bằng cái.. bàn tay của ngài!

Nói của đáng tội nó cũng khéo rộng, đề tôi có thể đỡ là chờ khieu vũ của tré con lèn năm.

Tuy thế, một lát sau, hai ông tây bộ pháp và hai bà dâm phi thường, tưống minh là tré con, di vào để động dây một hồi trong đó.

Thế là đã cho cái «sân» khieu vũ chát nich những «người».

Những tiếng chiêu hàng chia khách nhao nhao lên từ phía, ở các gian hàng nhô và lớn. Bi tôi đâu, tôi cũng có người nán nì mồi mọc. Tôi nghe mà nè quâ, muốn chiêu ý hết thảy, và chiêu ý cùng một lúc : thành thử tôi chẳng chiêu ý được ai.

Một ông tây quay số ở một cẩn, một tay sáp một con ngỗng quảng gác kêu, mò tay giờ một con lợn sữa eng-ec kêu. Còn miêng ông ta khát kêu to hơn hót con vật :

- Ai muốn lấy ngỗng, ai muốn lấy lợn, mau mau kéo hét, ai muốn lấy ngỗng, ai muốn lấy lợn.

Một người dân bà Pháp với đáp :

- Tôi! Tôi!

Người ta cười ôi lên.

Bà ta cũng cười vì chợ thấy cầu của mình ngô nghê.

hồn của cô dâm nhảy múa.

Tôi cũng mê hồn vi sắc đẹp của những cô khác, những cô nǚ sinh bán chương trình chẳng hạn, đ! đẹp ! đep ! và đep ! và tươi lá, và dáng yêu lá, (nói thế để cho các cô bằng lòng).

VĂN-BINH

Tái bút. — Trong cuộc thi xe hoa và thi sắc đẹp không có gì đáng thu hút, chỉ toàn những hoa và toàn

nhiều sắc đẹp dự thi, không có gì đáng phán nán. Một tin mừng cho người bạn thân của chúng ta : ông Lý Toét. Ông này được người ta tặng giải nhất và được hoan nghênh nhiệt liệt trong bộ áo trai hình của một cậu bé con.

Tôi đã đánh giày thép về làng cho ông Lý biết tin và đợi ông mới về ăn khao; ban nào muốn vè thi bão trước tôi, nhưng phải làm máy bài hâm mừng ông, hoặc một vài đổi câu đối.

Nhân dân đại biểu viện

SÁNG thứ tư ngày ba tháng mười một năm nay, Viện Dân biểu đã mở cửa & Hội-quán Khai-tri-liên-đức.

Ngoài các ông «nghị» mà nhân dân đã biết kỹ hội đồng thường niên này lại có dù các quan khách, tây, nam đến dự. Trong số đó, người đáng chú ý đến là ông thiêu Hoàng-trọng-Phu mà chúng ta sắp phái tiệc nay mai.

Các vị đại biểu và quan khách đứng trò chuyện ở cửa nhân dân đại biểu viện Khuai Trí để đón ông thủ hiến Bắc-kỳ, ông nào cũng vui vẻ hoa bát, cả những ông nghị «kỳ mục» trong bộ áo thảm quâ màu cũng bô được vè sợ hãi để nghệ một bài hát chào : nghị viện bắt đầu lễ khai mạc.

Lẽ cử hành trong sự nghiêm trang mà thanh mẫn, trong đó sự sầu sắc của tri thức và ý chí của thông minh phát ra ở các bài diễn văn.

Ông nghị cao tuổi nhất viện, Bùi Trọng Ngà, (tuy chưa hẳn là cao tuổi nhất) đứng lên chào mừng ông Thông. Ôngington kêu một đoạn văn gọn gàng, ián dương công đức của ông thủ hiến bằng những lời thích đáng và chứng chạc; rồi bắn những lời chứng chạc, ông chào mừng cao hứng của tên, ông khuyến khích họ thẳng tiến trên con đường hành động rực rỡ trong mấy năm nay.

Nói lời ông, ông nghị thanh niên nhất, ông Lò, đứng lên và cũng ứng khẩu một bài diễn văn tiếng Pháp nghe hùng hồn và chặt chẽ.

Kế đến bài diễn văn của ông Thông sr.

Ông nói với mấy tiếng đồng hồ về dù các vấn đề quan trọng của xứ bảo hộ giàn dày, phác qua cái chương trình của ông; các chính kiến phản ứng của ông được toàn kiêm hiểu rõ một cách thấu đáo. Bởi vậy tiếng vòi tay ran lên trước mặt không thiên

một ông dân biểu nào : không có một ông nào không hết sức châm chú nghe và biền — những lời vàng của ông thưa hiện.

Sau lời tuyên bố hội đồng khai mạc, hội đồng liền khai mạc.

Ông Bùi Trọng Ngà giữ trọng trách làm chủ tịch cuộc đầu phiếu viện trưởng — và ông là chủ tịch một cách vè vang.

Cuộc bầu cử rải gay go : chính vì thế mà nghị trường có vẻ nhiệt liệt đáng mừng của một cuộc hội nghị quan trọng : các ông biết cái nhiệm vụ của người thay mặt cho quần chúng. Sự ganh đua chí là một việc dâng ca tung. Ở đây sự ganh đua có nghĩa là sốt sắng làng việc nặng nề.

Sau khi các bài diễn văn hùng hồn đã phát biểu chính kiến và phương pháp từng người, ông Phan Huu Lực trúng cử như ông vẫn bị trúng cử. Ông không thể từ chối được sự tín cậy của mọi người, nhưng vè mặt tư lự của người chí sĩ vẫn giữ được nụ cười.

Rồi nghị viện bầu ông Nguyễn Đình Cung làm phó nghị trưởng và luôn thề bầu ban trị sự.

Người ta thấy một sự nghiêm trọng lớn lao phảng phất trong nghị trưởng. Mệnh hệ quốc dân do ở đấy mà định nên.

Thực đây, chứ không phải nói khoe dâu.

LÊTA
T.B. — Muốn biết sự thực ra sao, xem số sau phần giải.

CẨU Ô

Tìm việc làm

Trẻ tuổi, chậm chí, đứng đắn, có bằng D. E. P. S. F. I. tìm một chỗ dạy học trong các trại gác ở Hanoi, cốt dù sống đê học them.

Hội M. Soang N. 55 Rue des Pipes (trên gác). Buổi trưa và buổi tối.

Sâm nhung bách bộ

Những người xanh, gầy, yến, mệt, những người khi huyết hư, những người thâm huyết khô ráo, ốc mệt, những người tình dục suy kém, những người dâm dục quá độ, những người thận hư, tình thận suy nhược, những người thủ dâm thành bệnh tiểu tiết, những người ăn uống chậm tiêu, những người ăn ngủ, những người yêu dấu mới khôi, những vợ chồng lây nhau lừa không sinh đẻ, dân bà kinh không điệu, ra khì hư, những người sinh đẻ nhiều lần tốn mao khi huyết, những người rung mèo, sùi mào, những người mới cai thuốc phiện v.v. Muốn khỏi các tật bệnh, muôn trả nên người trẻ trung khỏe mạnh, muôn được mọi sự như ý, phải dùng thuốc Sâm Nhung Bách Bộ là thuốc hay hoa hổ các thứ thuốc bắc hiện có bán ngày nay, vì thuốc chế bằng tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh với sâm nhung rất tốt, nên có đặc tính cải lão hoàn đồng, tra như người được tiếp hàn.

(Tel. 755) và khớp các đại lý.

Nghiên cứu

Một phương thuốc cai nhà doan đã thí nghiệm không có một lú chát thuốc phiện. Ai uống cũng bỏ hẳn được. Trong khi uống thuốc cai van đi làm việc như thường. Sau khi khỏi nghiên không sinh ra chứng gì khác. Thuốc nước mỗi chai 1p.00, thuốc viên mỗi hộp 0p.50. Nghiên nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiên nặng hết 6p. là bỏ hẳn được. Đó là phương thuốc Tinh ngô Giải yến số 20 của nhà thuốc HỒNG-KHÊ, 88 phố Hué, Hanoi (Tel. 755). Xin cứ dùng, nếu sai nhời sẽ trả lại tiền gấp đôi.

Vòng quanh Đông dương

Tôi hại cho tôi là tôi không có cái sicc thể thao, nhưng cái trí thể thao của tôi lại toát quá. Chẳng thế, tôi đã không hấp tấp nhận lời đề nghị, khi ba nhà thể thao đây dũng cảm tới cửa báo Ngày Nay chào chúng tôi để sáng sớm hôm sau lên đường đi vòng quanh Đông-dương.

Tôi hồn ấy, tôi cảm nhận lên cả hai giây cót đòn bẩy và đòn kim bảo thức trỏ đúng bốn giờ sáng. Vì phải dậy sớm lâm mưu kín. Các nhà thể thao đã hẹn năm giờ khởi hành thi năm giờ kén mồi thể thao minh cung phải có mặt ở đây rồi, chẳng nhỡ họ di trước mắt thi minh tiến xa? Mình còn ra sao nữa!

Tôi đương ngủ ngon thi chuông nhà thờ ở đâu.. Tôi chưởng thức dậy. Không, không phải chuông nhà thờ. Đó chỉ là tiếng chuông ròn rã sát bên tai. Tôi cau có giờ tay toan ăn cái khuy lò so xuống thi cái đồng hồ khô chịu cảm ngay thi tôi chết nhớ đến cuộc vòng quanh Đông-dương của tôi.

Tôi với đợi mắt nhìn giờ. Trời ơi! cái đồng hồ của tôi nó chậm chì quá! Tôi muốn: Nó đánh chuông sớm hơn nhิng mười lăm phút. Nhưng tôi cũng di sửa soạn quần

áo. Tôi chou bộ y phục thể thao nhất, nghĩa là bộ cũ nhất của tôi.

Rồi tôi đốt bếp cồn pha nước lẩy mả uống cho được eo y thể thao. Lỏi dạ một cách rất thể thao xong, thi đồng hồ trỏ bốn rưỡi.

Tôi quá quyết, đóng đạc lên đường, bằng.. chiếc xe.. tay do một anh phu lực luồng kéo thực mau. Thể mà trí thể thao của tôi vẫn thấy chậm.

Theo đúng lời hẹn, tôi đến kéo chuông nhà anh Hoàng-đạo. Nhưng chuông chưa kịp kèn tôi đã nghe rõ tiếng giày điềm bước «cộp cộp» trên

bao lớn. Thị ra anh Hoàng-đạo cũng có tình thần thể thao, như tôi, cũng đầy từ bốn giờ kém mười lăm, cũng đưa nước lẩy để pha chế uống như tôi. C. o hay, ở đời, những tri thể thao lớn thường gặp nhau.

Trên con đường nhựa, dưới ánh rạng đèn điện treo, hai chiếc xe kiểu thể thao (kiểu mới) song song thẳng tiến.

Vừa tới tòa Việt báo, thi ở trong nhà giáp hổ của ông Học đe dè đánh năm tiếng. Ngoài cửa không một bóng người. Có lẽ họ khởi hành rồi. Trời ơi! Chúng tôi đầm cửa để hỏi biết chắc chắn. Người loáng thoáng hé cửa trả lời:

«chưa có gì cả! Rồi lại đóng cửa ngùn lại.

Chúng tôi cùng nhau tập môn thể thao di bách bộ từ gốc cây nọ đến gốc cây kia cho đỡ mỏi cẳng. Nhưng tập lâu lại càng mỏi cẳng quái. Đành đứng tựa gốc cây mà đợi. Cuộc chờ cát đồng hồ wemster Việt báo lại đứng định lén tiếng hát chơi đùa mười lăm phút, nửa giờ...

Từ năm giờ rưỡi thi các người đi tiễn lục tục kéo đến, chẳng bao lâu đứng gần kin da he, và cả một giờ đường nữa.

Sáu giờ. Sợ sốt ruột đã bắt đầu hiện ra trên mặt nhiều người, và biến ngầm ngầm ở hai chân tôi, vì muốn tôi rằng mình có đủ tinh thần thi thể thao vẫn có tưới ẩm, vui cười nói chuyện với người họa sĩ, với cả cái ông thể thao một trăm phần trăm mà ở cuộc vận động nào tôi cũng gặp với cái mũ «cát-quét» trắng của ông ta.

Sáu giờ 15 — Sợ sốt ruột đã trở nên âm ỹ, òn áo, mất trật tự. Vai ba người bỗng ra vẻ e lè vì thiếu tinh thần thể thao, chắc chắn vì buỗi sáng chưa ăn lót dạ.

Sáu giờ rưỡi. Xong cả. Chỉ việc lên đường. Nhưng còn thiếu ba nhà không là Hing,Nghiêm, Chất (les géants du tour d'Indochine) chưa đến.

Sau cùng, họ cũng đến. Thế là may!

Một tiếng à! thực dài đón tiếp ba đồng anh hùng nhỏ nhắn với ba cái xe đạp mảnh rẽ mang ít hành lý sơ sài. Theo sau, trong chiếc xe cao su, hai vị anh thư đi tiễn.

Thôi, thế là cuộc vòng quanh Đông-dương bắt đầu.

Nhưng vẫn chưa bắt đầu được, vì

đến lượt đồng anh hùng thứ tư nhảy voi lên sân khấu. Đó là thể thao nhí nhảnh của Lê Định Chử, đã nổi tiếng về sự khéo cảng chậm chạp trong lúc mọi người khác vắng.

Ông ta giữ đoàn xe đạp lại giữa đường, để vặn máy anh lên bão. Người nàyнич di, bảo người kia nichich lai... đểen lám thử.

Nào ông ta có chịu chụp cho đầu! Ông ta còn nấu nì mời mãi hai cỗ «anh thử» ra đứng bên ba đằng anh hùng của ông ta.

— Mọi các cô ra cho một li, một tí thôi.

Nhưng mọi li, các cô cũng không chịu ra!

Kết cục: mất 15 phút mới xong cái bão lách.

Tôi đến bắt tay ba vị anh hùng và nói một cách vui vẻ:

— Con đường ngoặt khôn nhất, nguy hiểm nhất, anh em đã vượt qua rồi đó. Con đường ngoặt ấy là đường Gia-long ở Hanoi. Nhưng quãng còn lại trong hành trình có kẽ làm chí.

Rồi ba con ngựa sắt vùn vụt chạy về lại trong lòng tôi một it.. nhọc ngùn lại.

mèt: lăn đầu tôi tập đứng trong hai giờ liền. Hoàng Đạo mím cười bảo tôi:

— Một ngày thi thể thao đáng kỷ niệm trong đời chúng ta.

Nhị Linh

B. T. — Chúng tôi vừa nhận được bức thư của ba nhà di vòng quanh Đông-dương gửi từ Chi-nê vè, nói xin lỗi về sự chậm chạp bốn đầu. Anh em cứ cố đi. Chịm mà với đích còn hơn nhanh nhanh mà chẳng tốt.. cái gì.

N. L.

VUI CÙ'OI'

Của N. C. Chúc, Hoài-đứa

Không biết được

— Bàng chài chuột kêu nô lai cắn quan áo nữa thi khôn đây!

— Mẹ Không lò, con sẽ chửi bằng tiếng tay, nó biết thế nào được mà sợ.

(Hôm sau) — Đầu, tao đã bão má, má chửi bằng chữ láy nó cưng biế, nè nô vẫn cần.

— Nô biết vì có.. «chuột tay» làm thông ngôn. Bây giờ con sẽ chửi bằng tiếng ăng-lê, bén này không có người ăng-lê thi không có chủ ắt ăng-le làm thông ngôn mà sợ!

Đã thăm vào đâu

— Anh đừng khinh hành X..., nó con «cha» cháu «ông» có道理:

— Con cha, cháu ông thi đã thăm vào đâu. Tôi là con «mẹ» cháu «bà» co.

Mưu mẹo

Bà X.., tính hay thích lén đồng, chồng ngăn thế nào cũng không nghe. Một hôm, bà ta đương lén đồng câu, ông chồng liền kêu tướng tên: «Thế có chết không, thằng M. nó chơi nghịch dở đâu lẩn gạo với ngô rồi! » Bà X.. đang nhảy huyền thuyền, nghe tiếng vội ra rầm rầm: «Thế à? Nô giết tôi rồi, nô giết tôi rồi! »

Chồng vỗ tay cười.

Lên đồng nói tiếng tay

— Ngày nay, nhà bác T.. phu ma, tôi ngồi hộ đê xem có thực hay không. Ngồi mãi chờ thấy già, tôi bèn đưa chơi, dạo lia lịa một lúc rồi cười và nói một tràng tiếng tay.

— Thế thì ngô lâm nhỉ?

— Nhưng họ không lây thế làm ngô, họ lại cho rằng: «ô đút úy (ô cùi giây) có ma tay, vì ngày xưa quân Cờ đen và quân Pháp đánh nhau ở đây. Rồi họ lập tức đê mua nhặng lè vật tay đê củng, và lại nhở tôi ngồi đồng giúp với anh X.. làm thông ngôn. Sau củng, chúng tôi đánh mợ: bừa chén no nê.

PHÒNG VĒ — — KIỀU NHA

NGUYỄN BÁ CHÍ

Kiến-trúc-sư

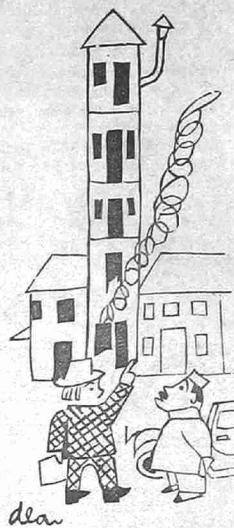
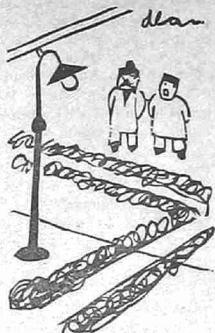
HANOI — n° 61, Rue de Takou

HAIPHONG — n° 82 Ae O' d'Endhal

HẠT SẠN

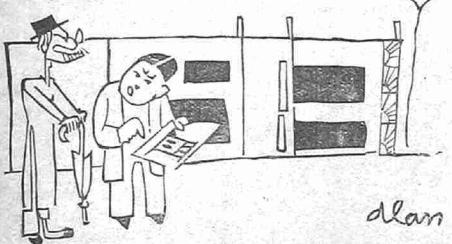
MÙA KIẾN TRÚC

Năm nào cũng đến đây là có kỳ thi kiến trúc. Vay xin hiện độc giả mấy kiểu nhà lợ để so sánh với nhæng kiểu nhà của các thí sinh hiện dương báy ở trường Mỹ-thuật:

THÀU-KHOÁN — Nhà làm như thế, ông bằng lòng vậy, vì miếng đất của ông ở trên sườn núi, dã rán quá không dèo phẳng được.

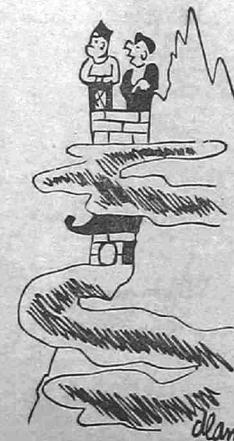
— Ấy ! tôi xây nhà quây lấy cột đèn điện thế này khỏi tốn tiền thấp, đèn.

— Nhà ông sao cho xây thấp quá thế ?
— Xin lỗi ông, tôi đưa bản đồ nhà cho cai, nhưng lão ta cầm ngang giấy mà xem rồi cho thợ xây nên nhà hóa... nằm ngang ra thế đó.

— Thế còn sơn thủy ở đâu sau nhà đâu ?

— Nhà này ở ngọn núi cao lắm, mây mù xuống bao giờ cũng ở dưới lưng chừng nhà, nên tôi chỉ xây có một mái ở tùng dưới thôi.

Nghĩa bóng dầy chứ !

Ích Hira số 89 trong truyện ngắn « Ba quả trứng » :

Bà có ngõ đâu đẽ dem thán nương cửa phải thì còn đâu là sóng gió.

Phải, có dem thán nương chờ cửa biển cửa sóng thì mới có sóng gió.

Cái mặt « lợ » !

Cũng trong truyện ấy :
Mặc cho những giọt nước mắt lan tràn má, động thành những vũng trong những nết giận của lớp da mõi.

Làm như khõ cái mặt bà ta là mõi... đất, và nước mắt bà ta là nước nguồn chảy về.

Thé thi cụt hứng thật !

Cũng trong truyện ấy :
Các chú (lieu) cụt hứng như con mèo bị cắt tai...

Chắc tác giả hứng lâng khi viết câu vần hay ho ấy, vì vẫn còn nguyên cả hai tai, nhưng kẽ thi dâng... cụt hứng làm.

Kip sao được !

Vẫn trong truyện ấy :
Những giọt mồ hôi làm ta thâm uốt đậm quần áo, lau không kip.

Còn lau sao được mà kip, với cuống kip, vì mồ hôi đã thâm đậm quần áo rồi...

Ví von

T. T. T. Ba số 33, trong truyện ngắn « Ngày thi » :

Đang đóng một vung đồ ôi, mặt trời còn lấp sau ngọn cây như cõi mới về nhà chồng.

Cõi gai mới về nhà chồng cũng lấp sau ngọn cây ?

Chéch ?

T. T. T. Ba số 34, trong truyện « Khúc chiến trường » :

...đã hai năm chay Thu-Nương nết hoa ở đột với gối chéch chân đơn.

Gối chéch, chân nghiêm, chứ li !

Lại chéch.

Cũng trong truyện ấy :
Vi nòng, có phòng chéch bóng...

Thé thi hào nòng là chí Hằng !

Ví với von !

Ích Hira số 89, trong truyện « Vợt ngực » :

Trên con đường thiên lý, Oanh lâi thái di, như một vết mực ai lõi đánh rõ lên mặt tờ tranh.

Không như đâu, ông Lan-Khai a, vì vết mực thi di sao được dù là đi thi thử. Đến một giọt mực cũng chẳng di được nữa là một vết mực. Vâng vết mực di được thi cũng phải « lõi đánh rõ » lên con đường vẽ trong bức tranh, nó mới lõi thử di nhau. Oanh trên con đường thiên lý được. Nhõ đánh rõ nó lên ngon cây vẽ trong « bức tranh » thi sao ?

HÀN ĐẤT SẠN

TIN

THO'

(Tiếp theo kỳ trước)

NHUNG thơ là mùa thu, đồng cỏ ý nhất là bài « trời tròn rết » của một nữ thi sĩ tên là Thiếu Tâm. Lời thơ vừa đậm ngọt, vừa mộc mạc, vừa vang vè. Nhưng ý từ thực mời mè. Nhieu nét có một đặc điểm hiếm thấy ở trong các thơ khác là cách thuở xưa :

Vườn cây ẩn, rừng mìn, giao lá ẩn.
Ngọn khói chiều cuộn rỗi nóc nhà
tranh.
Trời đầy mây, Bay tung tần chém
nhò.
Giờ rặt rào sô đây lây tre xanh.

Bốn câu giàn dị mà tươi đẹp, trong đó rung động cả một vườn cây, bối rối ngọn khói chiều sao sắc, tiếng tre và dây một trời mây lóng ngai...

Một bài thơ mở đầu bằng những lời đậm đà như thế, tiếc thay không được toàn bích. Những câu sau câu thả, nguyễn ngập làm phi mảng những net rất kỵ thù nó giới cho ta thấy cả cái hương vị đồng ruộng trong buổi đầu mưa đông :

Trời tròn rết. Ngọn lung tôi iết thấy
Áo mìn, vay dẹp giờ ra... thi.

Những câu cuối là thuở « nhauin
rạng đèn nhợn

Trâu bò thưa lồng trên bờ đê
Tôi còn thấy: trên caoch đồng lúa do
Nắng nửu trên vùi ống sương sen
Ngọn nắng pha đậm cây trên bờ cỏ

Nyցtng nhauin rong lúa bám iết lúa
lòn.

Ta đoán thấy những ý từ thành
thực, chân chua, rung động người
đam thơ, ta thấy cả sự cổ gắng muốn
giúp hết những cảm giác của tam
tinh, nhưng nghệ thuật người làm

thơ còn non hay nói cho đúng hơn —
và như thế đồng phần nào bao —
người làm thơ quá chèn mảng với
ngôn ngữ.

Bài sau này của cô Thiếu Tâm,
cũng có những đức tính vừa nói
trên kia — nhưng « đức tính » là
vẫn những tài đồng phần nàn, vì tác
giả dụng công hơn có thể làm thơ
hay hơn được.

NẮNG HẠNH

Mới tình thương Rực gốc trời mây
lila.

Cây dáng im. Từng chiếc lá khói roi.
Vâng ao tù nước bêо xanh cạn nứa
Đường ra đồng, như diêm nhang
là áo tôi (?)

Mặt trời lên. Lây tre xo chày dỗ.
Ông già chống gậy lùa ra sau:
Mu dán bả gầy rơm phoi cỏ, trên
Mũi khòi công bay trè vắng ruồi bâu.
Ngoài quán chợ, trong chiếc khán
mô qua.
Cô gái láng ngồi khuất son bờ cao.
Nhưng, nàng hanh cũng làm cỏ dỗ
nà,
Cho thêm dayen trên miệng thâm
quét trầu.

Thi-Lữ

Những hình ảnh tao bao nhưng
không quá đáng (mây lùa rợp trời
lục sắng sớm; lũy tre chày dỗ; bầy
trè mồi khòi công, vắng ruồi bâu;
bồ cau sau do cô gái khán mô qua
miệng dỗ quét trầu) và đôi mảnh
net rất kỵ thù nó giới cho ta
thấy cả những điều ấy không « đẹp » sao? Thế
là những net hoa manh mẽ trên
bờ tranh. Chỉ lác trên bức tranh
còn nhiều net khắc hỏi ngược
ngược dữ quỷ.

Thi-Lữ

Cải chính

« Tin thơ » trong N. N. số 82 —
vẫn như trong các số khác — là của
Thi-Lữ chứ không phải của tôi, như
nhà in đã làm vậy xin lỗi chính cho
duz.

THO'

PHẢI NÓI

« Yêu tha thiết, thế vẫn còn chưa đủ ?

« Anh tham lam, anh đòi hỏi quá nhiều.

« Anh biết rồi, em đã nói em yêu :

« Sao vẫn muốn nhắc một lời đã cũ ? »

— Yêu tha thiết, thế vẫn còn chưa đủ,

Nếu em yêu mà chỉ để trong lòng :

Không tốt hay, yêu mến cũng là không.

Và sắc đẹp chỉ làm bằng cầm-thach.

Anh thèm muôn vò-biển và tuyet-dich.

Em biết không? anh tìm kiếm em hoài.

Sự thật ngày nay không thật đến ngày mai,

Thì an ái có bao giờ lại cũ.

Yêu tha thiết, thế vẫn còn chưa đủ.

Phải nói yêu, trảm bạn đến ngàn lân :

Phải mặn nồng cho mãi mãi đến xuân,

Đem chim hót mèo trong vườn linh ái.

Em phải nói, phải nói, và phải nói

Bằng lời riêng noi cuối mắt, đầu mày,

Bằng nét vui, bằng vẻ thận, chiều say,

Bằng ngả bàng miệng cười, tay riết,

Bằng im lặng, bằng chí anh có biết!

Cốt nhất là em chờ lạnh như đóng.

Chờ thản nhiên bên một kẽ cháy lồng,

Chờ yên ổn như mặt hồ nước ngả.

Yêu tha thiết, thế vẫn còn chưa đủ.

NGUYỄN ĐÁN

Xuân của đất trời nay mới đến :

Trong tôi, xuân đến đã lâu rồi :

Từ lúc yêu nhau, hoa nở mãi

Trong vườn thơm ngát của hồn tôi.

Xuân Diệu

THO' DU'ONG

TỔNG LÝ THI-LANG PHÓ

Thường châu

Thiệt tình vui tan, bắc phong
hàn.

Số thang Ngò sen due lò nan.

Kim nhát tông quân ta tản man.

Mình triều tượng ức lò man man.

GIA TRÌ

THO' DICH

Tuyết tan, mây tan, gió lọt da.

Non sông Ngò. Số uôi đường xa

Lúc này đưa bác nên say tit.

Tinh năng, đường xa buồm sáng ra

JAN-DÀ

■

Tâm ẩn - giả bắt ngô

Tung lu vồn đồng tử.

Ngón sư thái được khú.

Chí lui thử sen trung,

Vân thảm bắt tri xix.

GIA-ĐÀO

THO' DICH

Gõc thông hồi chủ học trò.

Rằng : « thay bài thuốc lò mò
di xa.

Chỉ trong rẫy núi dây mả.

Mày che mù mịt biết là nơi nao ! »

Y chau ea

Dâ khâ hoảng oanh nhí.

Mac quao tri thương đê.

Đè thời kinh thiếp móng.

Bất đắc đáo Liêu-tê.

VÓ DANH THI

Đập cho mât cái vàng anh.

Chẳng cho nó ở trên cảnh nô kêu.

Nó kêu tình giác chiêm bao,

Liêu-tê (1) chẳng được em theo

đến chàng.

TÂN-DÀ

(1) Liêu-tê là người chồng đi lính thú
ở đó.

NGÀY NAY..

Trần-vân-Dương vở địch quân vợt
Đông-dương, phỏng viên thè thao
của Ngày Nay ở Pháp.

NHÂN BÌ XEM CHUNG KẾT GIẢI PORÉE

HÔM NAY, Sau với tôi đi xem
nhốt mấy trận cuối cùng của
giải Porée. Vào bán kết còn
hai danh thủ Pháp : Boussus và
Paul Féret với hai danh thủ ngoại
quốc : Kho-sin-Kee, vở địch Trung-
hoa và Puncey vở địch Youslave.

Năm trước Boussus đã thắng Kho-
sin-Kee trong giải Porée ở chung
kết. Năm nay Kho-sin-Kee được
lệnh của Tưởng-giới-Thạch ở Âu-
Mỹ tranh đấu các giải, không phải
trở về Trung-quốc. Cố là Tưởng-sự
Kho-sin-Kee về Thượng-hải, lờ bom
Nhật tàn phá mất một tay danh
thủ quân vợt thi tài hai cho nên
thè thao con Trời, nên Kho-mùi
được thong dong ở Paris hại Boussus
một cách rõ rệt, bảo thủ lại trận
thua năm trước.

Kho-sin-Kee còn trẻ măng, lối
tuổi tôi, nhưng cách đánh thì già
giỏi, kim chỉ lâm Anh ta kiêm chế
Boussus từ đầu tới cuối và lúc nào
cũng tình túc như thường. Còn
Boussus, tuy có nhiều trai ban lát
léo, nhưng xem chừng về sức khỏe
thì kém gai lão tướng Samuel nhà
minh một bực. Đánh xong, Boussus
mệt ngất, còn Kho-sin-Kee vẫn chưa
ra mồ hôi chút nào.

Bảng dưới, Puncey bại nốt Féret
trong ba ván, vào chung kết với
Kho-sin-Kee.

Lần này là lần đầu người ta thấy
giải Porée tranh giữa hai người
người quốc.

Tôi trống thấy những bộ mặt tui
nguội của khán giả và mấy tay
danh thủ Pháp mà phải ngậm ngùi
thay.

Tự nhiên câu thơ Thế-Lữ buột ra
miệng tôi :

— « Thôi ôi ! thời oanh liệt nay
còn đâu », trong khi tôi nghĩ đến
bọn Lacoste, Cochet, Borotra, Bru-
ngon đã từng cảnh giác giải Davis
trong sáu năm trời, bài danh thủ
các nước để đảng, có khi như
chế riệu họ.

Theo ý tôi, thi dù bọn Destre-

CHỈ CÓ HIỆU

Chấn Long

Số 9 Phố Paul-Bert
(gần nhà hát tâng Hanoi)
là có đủ các kiểu giày phu
nữ Tân Thời và các kiểu
vú dâm (sac pour
les dames) rất đẹp.
BAN KHẨP CỐI ĐÔNG-PNAP

THÀY. — Anh kẽ một thứ nào trông thầy, mà không thầy
sờ thấy được...

TRÒ, (với vàng). — Thưa thầy miếng sắt nung đỏ à !

Tru'orc Vành Móng Ngu'a

VỀ SINH

THỊ LIÊN, một bà vợ tây trở
về già, đem mảnh bồng
nhan tản ra trước tòa phơi
phông. Nhưng nét râu hai
bên thái dương, hai bên mép, và
còn cát động mảnh phân ; và mặt
còn cồi, buồn thảm như chừng
cho sự tan thương của cuộc đời

Cũng như các bà vợ tây khác
bết duyên. Thị Liên sinh đì lê
chúa, đèn. Ở nhà bà, lại có cả cái
miếu con trống ra hò nứa. Hôm
nay, bà ra đây, chẳng qua cũng vì
cái miếu ấy, vì đức Ông hay đức
Mẫu thiêng, xui số vẹ sinh đến
khám và thấy rõ trước miếu, là
nori... đồ rác của thành phố.

Bà nhất định không chịu tội :
— Tôi không đồ rác bao giờ. Tôi
chỉ làm cát mòn để ngăn rác
hầu ở bờ không vào đến được chân
miến mà thôi.

Thế mà thành không chừng
minh cho, tội nghiệp. Cả số vẹ
sinh nữa. Người cửa sổ áy đến
lâm chung cự định buộc tội cho bà.

— Tôi mắt không trông thấy bá
đô rác, nhưng chúng quanh đây
ai cũng nói rằng chính bà là điều
định với phu thành phố đồ rác
xuống đây để thay đất. Vì vậy, tôi
cố xin phạt bà ta vẹ ba tội : 1)
không đồ rác ; 2) làm phèn không
phát ba quan vẹ tội đặt phèn không
đất của mình.

Bến đáy, ông trang sư của bà
Liên đứng lên, tóm tóm cười má
nói :

— Lâm phen không xin phép.
tôi không nói tới lâm chí : vi bà
Liên đã nhận. Nhưng còn việc đồ
đất, thi tội ấy không phải là tội
của bà. Hiện giờ ông chồng bà
đương xin lý-dị với bà, nêu của
cái chung, bà không có quyền coi
ngó đến. Vậy tội là tội của ông
chồng bà, phòng biện lý nén đổi
ông ra mới phải.

Ông bén lý ngắt lời :

— Nhưng ông chồng bà ở mãi
bên tây...

— Thi cho người sang mà đòi
ông ấy, khô gi. Đến việc đồ rác,
bà Liên nói bà không biết ai đó,
nhưng có một điều chắc chắn, là
rác do xuồng đấy là rác của thành
phố.

Người sở vẹ sinh nói chen :

— Do phu sở vẹ sinh a-tòng
với Thị Liên đó...

— Chính thế, do phu của thành
phố đó. Vậy có tội lỗi thứ nhất là
họ phu ấy, người chịu trách
nhiệm là ai ? là người dùng bón
phu ấy... là thành phố.

Rồi ông mím cười một cách
ranh mãnh, kết luận :

— Vậy theo lý, đáng lẽ ông Béc
ly cũng ra đây mời phái.

Ông chảnh ăn cúng cười theo và
lên án thi cho bà Thị Liên và tội
đồ rác và tội không đồ đất, chỉ bắt
phat ba quan vẹ tội đặt phèn không
đất của mình.

Và vẹ vậy, Thành phố Hanoi
cũng không phải ra tòa.

Hoàng-Đạo

.THỂ THAO

mean; Pétra có mưu tấn tới đi nữa
cũng phải ít ra ba, bốn năm mới
hóng đưa trình độ quần vợt Pháp
tới bực làm cho người ta phải kiêng
nó như trước.

Trận chung kết Porée cũng khá
kịch liệt. Kho-sin-Kee đánh ban đầu
như mây, nhưng cái máy của Punc-
ee còn đều hơn một bực. Cố là kỹ
nghệ Trung-hoa chưa tốn tới hằng
ky nghệ Nam-trú-lap-phu chàng ?

Kết cục, Puncey bại Kho trong
bốn set mà chiến giải Porée. Puncey
rất lợi hại, có thể trả néa một cây
vợt quốc tế danh tiếng.

Sau với tôi ngồi trên xem, thấy
rõ ràng là Kho-sin-Kee đã làm vẻ
vang cho người da vàng trong giải
này. Ở Paris, thường khi người ta
vẫn là người Annam với người
Trung Hoa, mà cả làn đó có nguy
một ý không tốt ở trong. Hôm nay
thì khác hẳn. Họ thấy Kho đánh
hay, cứ chỉ rất lịch sự thì họ phải
chú ý và khen ngợi. Lúc này, Sáu
với tôi muốn họ tưởng lầm mình
là người Trung Hoa, hồn nứa, là cò
ho gán với Kho-sin-Kee.

Lúc ra về, chúng tôi bắn nhau,
nếu có được ở lại Pháp, thi it ra
cũng phải cố leo cho tới bực Kho-
sin-Kee để cho thiên hạ chú ý đến
nền quần vợt Việt-Nam.

Làm được việc đó, mới khôi phục
lòng các bạn ở nhà mong mỏi cho
chúng tôi. Cố tin tức gì, tôi sẽ gửi
thư máy bay về cho Ngày Nay sau.

Trần văn Dương
Paris 15 October 1937

Hiện nay, Sáu với tôi thuê chung một
phòng và lúc nào cũng châm lo cho cây
vợt của mình ngoài giờ ăn, ngủ và làm
việc. Nói thế để các bạn ở nhà đỡ lo
ngại cho chúng tôi.

Trần văn Dương

Xin nhắc các bạn đọc :

Những bài không đăng không
trả lại bùa tháo ; và nhà báo không
thể trả lời riêng cho từng người,
đều rằng người gửi bài có gửi kèm
tem. (Trừ những trường hợp đặc
biệt.)

Tại 30 Đường Thành Hanoi
N° 30 Rue de la Citadelle
(gần cinema Olympia) Trí 326
PHÒNG KHẨU BỆNH
BẮC SỸ

CAO XUÂN CẨM

Tốt nghiệp tại đại học đường Paris
Nguyễn Trung-Ký bệnh viện quản đốc

HOA LIỀU BỆNH

NỘI THƯƠNG CHỨNG

THẨM BỆNH : Matin : 9h à 12h

Soir : 3h à 6h

Có phòng điều trị bệnh và
hộ sinh

Cần kip mời về nhà

tức nào cũng được.

TRUYỆN BÍ MẬT của THÈ-LÚ'

BÚC THƯ dây lầm.
Lời trong thư như
viết bằng một thứ
mực rất đặc : nét
chữ xanh le hoặc
tim biếc, lấp lánh dưới ánh đèn.
Người thiếu phu vươn vai, xua
duỗi giặc ngũ giờ chừng, u oải
đoc :

« Hàng ơi, con chim bênh
của lòng anh trong những giờ
ân ái ! Anh viết đến tên em
lại thấy tất cả em đều, tất cả
hương vị nồng đậm của tâm thần
cháu hầu của em. Em Hàng đẹp
biết chừng nào ! Em Hàng nhu
mì biết chừng nào, em Hàng
nũng nịu, em Hàng là loi, em
Hàng bê bồng... Bức thư này
cũng như biết bao nhiêu bức thư
anh gửi cho Hàng, anh đều say
sưa nhắc lại những câu vừa rồi
dè em có dịp trả lời anh một
câu : « Anh diễn rồi, anh chẳng
vô lý của em ồi ! Nhưng em yêu
cái diễn của anh lắm ! » Cuộc
tình duyên của chúng ta dẹp
lầm phai không Hàng ?

« Lần này anh cũng nhắc lại
thê, nhưng em không phải trả
lời nữa. Vì lúc em đọc những
giờ này, thi... anh đã chết rồi.

« Ô ! kinh ngạc làm gi ? Em
cứ mỉm cười di cho anh bằng
lòng : miệng cười của em bao
giờ cũng khää ái.

« Vậy, lúc em đọc thư này, —
và mỉm cười — thi anh đã chết.
Chết rõ ràng là chết ! Chết như
người ta vẫn chết ấy mà !

« Không ! Anh không tự tử đâu.
Anh yêu em, anh lai tia em, anh
không có điều gì thất vọng ở đời
— tôi gi mà tự ? Anh chết chí
vì anh hết sống, có thể thôi. Hay
nói cho kỹ lưỡng hơn, anh chết
vi... vi... ừ phải rồi, vì một cái
tai nạn. Anh bị nạn xe hơi em a,
xe hơi của anh dẫu phải xe lửa :
thế thi ai mà chẳng chết ? Đã
anh kè dẫu duối em nghe.

« Tôi hôm ấy anh đi Hải-phòng
và việc cần phu lùi anh nói cho
em biết.

« Xe chạy nhanh lắm, và anh
sung sướng lắm, vì anh đem
theo cái bón [thom] thơ của em

lên đường. Anh chỉ nghĩ đến
Hàng, chỉ trông thấy Hàng, nên
khi đến quãng đường vật quen
đường sắt, anh không để ý đến
cái xe lửa đột nhiên dám tới. Một
tiếng sầm dữ dội. Thế giới như
nô vỡ. Muôn nghìn ngọn lửa tòe
lên và đảo ngược. Thế rồi im lim.

« Anh thấy một sự bình tĩnh
rõ ràng khác thường, một sự
khỏi lạc mém móng. Anh không
lo sợ, không đau đớn. Tâm hồn và
linh giác thoát ra tảng chít nhỏ,
dần dần, thèm thang, mօi màng;
tự lại, và dựng thành một hình
ảnh thực hiện, là «anh». Anh dám
trong thử không khi nhẹ lảng và
thanh khiết, thần tri ngoc ngà ở
giữa một cõi u tịch hư vô.

« Người ta nhao nhao lên
quanh cái thi thể anh lúc đó vắng
rồi một nơi. Một vài người yêu
lòng hon hán khiết xác anh để
lên tay riêng. « Anh » đã đứng
lẫn với mọi người và cũng đang
nhìn họ mặt đầy máu với cái thát
hình tiêu tuy của anh nằm sóng
sượt bên lấp dà. Anh chỉ có một
ý nghĩ thôi, một ý nghĩ rõ rệt

thầm thia, mạnh mẽ : em Hàng.
Em Hàng của anh. Hàng của
Tâm, mà Tâm yêu, mà Tâm đem
hình ảnh theo cho đến lúc chết
vì tai nạn !

« Anh tu bão :

« — Thôi đi với Hàng. Chả
phải đi Hải-phòng nữa.

« Anh thấy việc đi Hải-phòng
không có nghĩa lý gì hết. Chiếc xe
hơi của anh già rùm ở cạnh đầu
toa máy. Anh không quan tâm
đến việc gi ở đời nữa. Lòng anh
dày một sự thán nhiên để chịu...
Cả cuộc sinh hoạt của thế giới,
cả sự sống, cả sự chết, anh thấy
thường lầm ; ý nghĩ đó làm anh
như muôn cười. Duy chỉ có tình
yêu, chỉ có người yêu, chỉ có
lá anh vẫn thấy quan trọng.
Vốn ! đó là cái bần nồng vĩnh
viễn. Cố lõi anh còn «sống», còn có
«linh người» là vì còn yêu. Hàng
của anh nh !... Nhưng thôi, anh
chỉ nói cho em khỏi nồng lòng.

« Mặc người ta bối rối với cái
xác Ván-Tâm, «Tâm của em »
huré lên những bước nhẹ nhàng
về phía Hà-nội. Sao mà anh đì

êm được thế, chán không cầm
đặt lên mặt đường nhựa, sức
không cản cõi gắng ; anh thấy
như đi với gió thôi, anh thấy anh
là gió thôi, không có ý thức về
sự đường xa.

« Trời tối. Anh cũng thấy tối.
Nhưng anh trông rõ được sự vật.
Không phải rõ bởi ánh sáng. Cõi
một thứ trí giác là nó khiến anh
biết được thấy được hiểu của
cây lá, hình của nhà cửa, của
con vật đều chạy trong bờ cõi.
Những sự vật ấy hình như cũng
có một hồn linh nó ăn trong hè
chất mà chỉ riêng anh trông thấy
thôi.

« Đến cầu sông cái. Giờ thò
những hơi dài. Những xe kéo
thừa quá, và rất nhiều người
đứng lặng ở thành cầu nhìn vơ
vẫn. Anh nhìn ra hai người ban
cũ, thán lám, và anh vẫn thường
tiếc lám : anh Văn và anh Lượng,
một chết dưới ở sông cái và một
quyên sinh ở đây dã ba, bón
năm nay.

« Anh nghe rõ tiếng hòi anh :

« — Tâm dì đâu thè kia ?

« Vâng rõ tiếng anh đáp :

« — Vẫn dấy ư ? Lượng dấy ư ?

« Cả ba cùng mừng được gặp
nhau, thận mật vồn vã nhưng ai
cũng cho là tự nhiên. Lượng hỏi :

« — Vẫn còn trân luy ? Vẫn còn
vương vit bắn ?

« Lượng vẫn là nhà văn sĩ bồng
bảy và da tinh.

« Anh không trả lời, chỉ nghĩ
dến Hàng của anh, Hàng là cái
sức mạnh em ái nó vương vấn
anh, nó lôi cuốn anh lúc đó.

« Anh bắt tay họ rồi lại đi.
« Hè-nội, dưới ánh đèn điện
hòa với thử ánh sáng rieng trong
cõi âm hồn, hiện ra một vẻ mới
lạ anh được thấy lần đầu.
Anh qua mấy phố đông, trước
còn giữ gìn, vì người di dường
không ai chịu tránh anh, cứ sán
sở tiến lên làm như anh không
có dãy ; sau anh thấy họ châm
vào anh, họ qua được cả người
anh như qua một bình thè bu

không, anh mới bao chán bước.
Một lần anh vấp phải một người
và cả hai cùng dừng lại : trông

ĐỘC QUYỀN BÁN : cho các nhà
thương, các nhà hộ-sinh và
các nhà thương binh. v.v.
Ở Trung-ky, Bắc-ky và Cao-Mèn

y phục lỗi cõi anh mới biết người đó cũng là một vong hồn.

« Anh ở giữa hai thế giới : thế giới anh đã sống và thế giới đang sống. Anh thấy bao nhiêu cảm tưởng, bao nhiêu cảm giác, bao nhiêu cảm tượng chưa bao giờ anh ngờ tới. Bằng ấy điều mới là cũng không dám làm anh lâng quên ý định au yếm : đến với Hằng. Đến cái tò dẫu ấm của chúng ta, trong đó Hằng của anh đang ngồi ngực, đang ngồi nhớ đến anh, hay đang ngâm bão anh, ngày thơ và da tháng và dâng trọng, và dâng thờ, như một nàng tiên tử.

« Hết hàng Đào, anh rẽ sang hàng Giấy ; quanh hàng Đường, hàng Ngang, hàng Đào, thi chín giờ ruồi điên đê ga xe điện bờ hồ.

« Chín giờ ruồi là giờ em phải đi nǎm, ngoan ngoãn, thùy mị vâng theo lời dặn bảo của anh mọi khi. Hằng không được khóc lâm. Bệnh đau tim của em chưa khỏi rút, tình hình dễ sôi nổi, não can hay bị kích động : phải cẩn trọng giữ gìn lấy cái ngọc chất mảnh giẽ như con chim non kia.

« Anh biết lúc đó hồn em đang suối mơ trường ở trong màn, em ngủ rồi cũng nên, và trong giấc mê dịu dàng, em nói đến tên anh như anh thường được nghe thấy. Tâm tình anh chưa đầy sự yêu đương cảm động. Anh bước thực mạn về để cho tình anh bao trùm lấy em.

« Qua nhà thủy tạ, qua bôp hàng Trống, anh đi thẳng về phía hàng Kèn và rẽ sang cái phố nhỏ lingleton, kinh đào, là phố của chúng ta. Anh đến trước cổng nhìn vào lớp nhà xinh nhỏ dưới bóng những cây lá côn rì rào những giọng tự tình.. Hằng ơi ! Hằng là sự mê mải của lòng anh ơi ! Phải dã chẽ như anh mới tin được sự trưởng cửa vô cùng của ái tình. Đến lúc chẽ, anh mới biết anh đã yêu em đến chừng độ ấy.

« Anh bấm chuông, nhưng không thấy kêu. Anh dãy công vào, nhưng công khóa. Tự nhiên anh tưởng anh có thể qua được lầu cửa sắt, anh thử, và quả nhiên qua được : những vật cản ngữ ở trào gian không có hiệu lực gì đối với anh.

« Anh bước vào nhà, đứng ở phòng khách mịt lát rồi thông thả — và hồi hộp sung sướng — sang buồng ngủ của chúng ta. Cái lanh phòng ấm ám vẫn giữ nguyên vẻ thân mật ấm áp. Anh thấy em lúc đó còn thê, mặc tấm kí-mô-nô lụa sáu, lá lướt giữa đám nệm gói ở chiếc đê-vang. Hằng của anh đẹp say sưa, đẹp lộng lẫy, đẹp mơ màng... Tay em uangular, đỡ lấy mớ tóc sau

đầu, tự hưỡng cái thủ vò song biết mình có nhan sắc. Anh nhìn mọi đỗ đặc anh đã sắm để phung sự cuộc tình duyên của chúng ta, để chiều chuộng người tên của anh, để bài trí cho cái hạnh phúc mà Hằng với anh cùng giam giữ trong nơi yêu dấu...

« Biết pha lê lộng bóng xanh ròn rõ lấp một cụm hoa hồng nhung mà em vẫn thích ; nhưng cuốn sách bỏ trễ nǎi bên gối ; cái ghế phu ubung trắng, em vẫn ngồi với anh trò chuyện... Tất cả mọi vật, cho cả đèn cái khồng khang hình tiob quẩn quít Hằng của anh, vẫn giữ nguyên vẻ quen thuộc mọi ngày. Không có chi khác thường. Chỉ khác một điều, là bên minh em... có một người dán ông lạ mặt.

« Anh thản nhiên lâm Hằng. Không, anh không giận, cũng không thấy cái ghen tuông dâng lê phái làm anh cảm tức đau khổ. Không ! Mà đó là một điều anh vẫn lấy làm dị kỷ.

chưa về. Hay nói cho đúng, cái thế chất em yêu qui không về nữa.

« Anh nghĩ đến sự kinh ngạc thứ nhất của em khi xem báo thấy tin anh chết. Rồi sự kinh ngạc qua mau để lại cho tâm lòng da cảm của em một sự cảm động êm dịu hơn : sống với người tình mới.

« Chàng ta nâng em lên, vuốt ve, vuốt ve một cách thành thạo dâng khen, nhưng anh muốn cho vung dai hơn, vì đó mới là dấu hiệu của sự chân thành cảm động. Tuy vậy, em được vui sướng là đủ. Em nói :

« — Minh còn ở Hà-nội lâu, sao không tìm một nơi tiện để cho em đi vè ?

« Chàng ta trả lời :

« — Đầu mà chả tiện ? Đây hay chỗ khác cũng thế...

« Chàng có vẻ hối rối nhưng nói :

« — Miễn là chúng ta yêu nhau Hằng có yêu Sơn không ?

chàng ta một cái, nhưng nghĩ lại lại thôi. Anh chỉ cười thầm, thấy sự ước muôn long lanh trong đôi mắt hắp báy, bóng lòn trên mặt da dỗ ống và bắn nhụi. Chàng ta thở nhanh và thở mạnh hơn một chút, và nũng nịu với em trong dáng điệu hơi khôi hài. Anh lại nhìn Hằng « của » anh và của chàng ta.

« Ô ! mắt Hằng bao giờ cũng sáng, cũng trong, cũng... « ngày thơ » nua ! Đôi mắt ấy cũng vẫn giữ vẻ thành thực của ngày trước — nghĩa là ngày trước của đời anh.

« Hình như sự chăm chú của anh hơi làm cho em động lòng.

« Tự nhiên em chau mày, rút bàn tay ra khỏi sự vuốt ve của người dàn ông, và mặt bần khoán... Em bảo chàng kia rằng em khó ở trong người và hơi bức bối khi thấy chàng kia van nài nhiều quá. Em quay đi, giọng nói có ý dằn dỗi :

« — Không, đừng ! Sơn ! Anh dè... minh dè... em đừng dậy.

« Nhưng em đã bị giữ chặt, và sau cung bằng lòng ăn trong cánh tay ôm ấp của tình nhân em ..

« Chắc Hằng cũng lấy làm lạ như anh lúc bấy giờ. Sao anh bình tĩnh được trước cảnh tượng ấy nhỉ ? Anh, là người em vẫn biết lòng, vẫn biết tình, tại sao anh lại có được cái triết lý quá chứng khoắng đặt ấy đối với ái-tình ?

« Có lẽ người chết không còn tàn tư như người sống ?

« Hay có lẽ tam hồn anh còn chấp chém, còn mởi mè quá trong lúc hiện về lần thứ nhất : anh thấy hồn anh bờ ngực như con húrom non nớt vừa trút khói cái xác ngoài.

« Anh thấy em vẫn đẹp. Anh lại thấy Hằng xinh đẹp cõi anh ở trong tay người khác. Vậy mà anh chả thèm nhiễm... Rồi anh đứng lên, anh đi ; để rồi sẽ biến vỡ, cũng như các vong hồn lầu ngày và anh - linh và cõi một ý định độc nhất, biện về nứa, biện về mãi, cho đến ngày cái ý định mạnh mẽ của anh khiến anh hiện hiện được trước mắt em.

« Anh biết trước rằng thế nào cũng hiện hiện được. Vì ngày từ lúc này, ngay từ lúc vong hồn của Tâm tình được cách viết cho Hằng bức thư này, thần linh của anh đã gìn giữ sức mạnh dẽ « về trần ».

« Sức mạnh đó, Hằng nhỉ, có lẽ là lòng yêu của anh ; hay nói cho đúng là những tình lực của lòng yêu kia còn sống mãi. Anh yêu em cho đến lúc chết. Anh (Xem tiếp trang 946)

THE-LỤ

« Người dàn ông ngồi bên mich em là một chàng lịch sự, khởi đầu nứa : dâu mượt bông, dâu lây, da trắng nhẵn, xinh trai một cách hiền hậu, không đặc sặc, hơi « dàn bà » một chút ; nhưng cái đó chẳng hề gi.

« Anh chàng cầm tay em, nhìn em và em nhìn lại. Đôi bạn tỏ ra tình yêu đương yên lặng, rồi kia « nô » mới vè.

« — Con dêm nay, ngày mai, với dêm mai nứa. Trưa ngày kia « nô » mới vè.

« Nô » là Tâm. Là anh, người yêu độc nhất của Hằng. « Ngày kia » là ngày thứ năm, nghĩa là hôm nay đó. Hôm nay anh cũng

« Em lười :

« — Hằng chờ yêu Sơn dâu vi

Sen hối dở dần làm !

« Câu này chỉ dời đi một liêng,

vẫn là câu Hằng nói cho Tâm nghe Anh nắm cười, lòng nhẹ nhẽnh, và trông không hiện ở lâu hơn — sự em ngưng. Nhưng anh chợt nghĩ ra rằng anh đã chết, và em không thể thấy anh được, nên anh cứ lảng-lảng bước vào, ngồi xuống ghế bành, đối diện với em và... với người « bạn » mới vè.

« Cả hai đều nhìn về phía anh. Anh cũng nhìn hai người tận mặt. Anh có cái ý muốn ngó nghĩnh dưa ngôn tay béo mũi

(Tiếp theo)

NÀNG toan đứng dậy
lên gác thì bà phán
lại hỏi :

— Năm nay chị
Hồng mười chín
hay bao mươi nhỉ? Tính cõi võ
tâm thế đấy.

— Thưa cõi mươi chín a.

Bà phán cười vui vẻ :

— Ô! mươi mười chín thôi! Cõi
cứ trưởng hai mươi. Mười chín
thì còn trẻ chán.

Hồng không hiểu thâm ý của
dì ghê nên cũng thẳng thắn cười
theo, đáp :

— Thưa cõi, cõi bão hai mươi
tuổi thi già, phái không? Vậy
sang năm con già rồi còn gi.

Bà phán nghiêm ngay nét mặt
lại, nói :

— Thế rá chị hơn em Yêm bốn
tuổi, em Lên năm tuổi.

— Vâng.

Ông phán nắm ở phòng trong,
không sao ngủ được. Ông bẩn
khoan yề Hồng, không phài về
tương lai của Hồng, nhưng về
cuộc nhân duyên của nàng. Đối
với Hồng, ông vẫn giữ một thái
độ lanh đạm, và không ai biếu
thầu được lòng ông, chẳng biết
trong thâm tâm, ông thương hay
ghét nàng. Đã lâu nay, ông
không ngó ý kiêng riêng của ông
với ai nữa, cả với người vợ mà
ông rụt rè e sợ.

Xưa kia ông cũng là người dẽ
và mau cảm động, nhất là hay
sốt sắng nghĩ tới việc gia đình,
thết tha săn sóc đến vợ và con.
Nhưng từ khi ông chiều vợ
cho nhà cửa được êm đềm, ông
phải dẽ biếu lộ tình thù ghét Hảo
và Hồng, thi ông đổi hẳn tình
tình, lúc nào cũng cố giữ một vẻ
mặt thản nhiên và lạnh lùng,
để người ngoài khỏi thấy rõ
cách xử trí khác nhau đối với
con vợ trước và con vợ bây giờ.

THOẠT LY

TRUYỀN DÀI của KHÁI-HƯNG

Lẽ thứ hai là cái mỉng của
ông đã thành một cái mỉng bụi.
Trong mấy tháng nay, ông mong
mỗi chóng tái ngày con gái về
nhà chồng; ông sẽ được thoát
cái nạn phải nghe những tiếng
chửi rủa tục tĩu của bà vợ lầm
nhời. Hồng đi rồi thì bà còn
lỗi thời với ai? Cũng vì thế
mà mâu thuẫn, khi có người
dám Hảo, ông cho cười ngay.
Ông yêu thản được tối thời
Hồng lớn lên. Nay đến lượt
Hồng sắp đi khỏi nhà ông, thi
cái chẽ kia hổng xảy ra.

— Vô lý đến thế là cùng!

Ông thốt ra câu nói vô lý ấy,
rồi ông tức tối đứng dậy ra nhà
ngoài. Bà phán hỏi :

— Ông không ngủ à?

Ông nói dồn :

— Cõi, tôi chợp qua được dặm
phút... Cũng để chịu.

Thấy cha, Hồng đứng dậy,
lảng xuống nhà. Không mấy
khi nàng muôn giúp mặt cha,
người cha mà nàng sợ hãi hơn
là yêu mến.

— Bà chưa nói gì với ta đây chứ?

Bà vỗ chau mày hỏi lại :

— Nói gì?

Ông chung dầu daju liên:

— Báo tin thằng Thần chẽ úy
má.

— Ai hỏi bài?

Biết mình gút gòng vô lý, bà
phán cười ngay nét mặt lại;

— Chưa ông a, vì ông dan

dừng nói cho nó biết với.

— Phải. Thế phải... Tôi không
muốn nó biết tin ấy một tí nào.

Ông ngẩn ngơ thở dài nói tiếp:

— Chắc!... Khó chịu!... Cái
ngã ấy... bao giờ mới lại có người
khác rước đi cho!

Bà phán phì cười :

— Ông muốn tống nó đi làm,
phải không?

Ông phán yểu lặng ngồi xuống
sấp, hăng háng để tránh một
tiếng thở dài. Thực ra, ông chỉ
muốn được yên thản. Cái tin
nhà trai xin cưới đã làm cho
ông mừng rỡ đến nỗi Hồng xin
ba trâm bạc để sắm sửa, ông
cho ngay chừ không cần tính
toán, hay trả trả tiếc của.

Bà phán vẫn cười ngoi nghê :

— Con gái ôn xinh đẹp, nết
nhà thế thi lo gì chả có người
khác dặm ngay.

Rồi bà vỗ buôn rầu tiếp luôn :

— Nói thế chử... cứ theo tục
xưa thi phải dề tang ba năm kia
dấy... Vì như thế cũng là chêng
rối. Vậy cõi lẽ có người dám, mình
cũng phải thông thả chẳng bến
núi gai họ mà cho.

Ông Phan vẫn gí yên lặng.
Bà vỗ lại nói, nói luân mom
như trong lòng đương có sự
vui thích bồng bộ. Bà thuật
lại câu chuyện bà đọc dã lâu
đang trên tờ báo hàng ngày. Một
thieu phu sáp về nhà chồng
thì chồng chẽ. Người ấy xin

Nhiều Hàng mùa thu
và mùa đông mới sang
Bú mát hàng tr, lụa, len mai
áo và manteaux d'ac rieu,
cà mầu rất nhí và hợp thời
Nhưng toàn to tuyệt đẹp
Hàng lụa hàng ta và hàng
nội hóa

CỐ BẢN DÙ LEN GIA,
ĐÈ MAY QUẦN ÁO TÂY,
Xin mời đến xem mẫu hàng.
Viết thư thương lượng cho

MAI - ĐÈ

26, Phố hàng Đường
HANOI

(Tiếp theo)

LỚP II
LAN, HƯƠNG, ÔNG VĂN
(Ấn san bức mảnh
tiến chở Lan ngồi)

HƯƠNG — Mọi Lan ngồi chờ.

LAN — Hương chờ dùm em.

HƯƠNG — Em xoi cá-phê hay
nước chè?

LAN, mím cười — Em chả xơi
nước gì hết, trước khi được nghe
câu chuyện bì mặt của anh.

HƯƠNG, mím cười nhìn Lan —
Em có nhán lời uống nước, anh
mời kệ.

LAN, mím cười — Vâng, thi
em nhận lời. Chưa chỉ anh đã áp
chế em rồi đây nhỉ! Thế mà anh
hứa với em rằng không cái gì vợ
anh ta thích mà anh không chiều
cho em bằng được.

HƯƠNG — Anh xin lỗi em, anh
quên. Vắng thi anh thuật chuyện cho
em nghe đã... Nhưng em cam đoan
với em rằng em không hề nêu lời
với bà nhỉ?

LAN — Vâng, em xin cam đoan.
HƯƠNG, gật gù lại Lan, nói khẽ
— Thầy anh không ôm đâu.

LAN, kinh ngạc — Bác không ôm!

HƯƠNG — Thầy anh không ôm.
Mỗi hôm qua, me anh mời bác nhô
cho anh biết thế. Thầy anh ôm vờ.

LAN, chau mày — Ôm vờ!

HƯƠNG — Chính thế, ôm vờ vì
chúng ta.

LAN — Ôm vờ vì chúng ta?... Em
không hiểu.

HƯƠNG — Cố gì mà em không
hiểu. Đây nhé... Nhưng em phải
giữ kín lầm mới được.

LAN, cười — Anh cần thận quá,
em đã hứa, em đã cam đoan rằng
em giữ kín, mà anh còn do dân

DÔNG BỆNH

HÀI KỊCH BA HỒI MỘT CÀNH của KHÁI-HƯNG

muốn hồi em cho anh (Lan bèn lên
cử đầu). Nhưng gấp giữa lúc bắc...
lén con... bệnh *neurasthenie*, nên
bác chối phát (Lan cảm động, cầm
khan hì mũi)... Vâng, bác chối phát
và bác máng nhiều rằng anh dỗng,
tay vò vò...

LAN, ngưng — Anh cứ nói thế...

HƯƠNG — Thật mà, bác lại giục
thầy anh ra tận cửa để... (thấy Lan
vay vốn nước mải) Em tha lôi cho
anh... Anh vò ý qua...

LAN — Không, anh coi lôi gi đầm...
(chỉ thấy em là có lôi thôi. Thế rồi
sao nữa, anh?)

HƯƠNG — Thầy kia à?

HƯƠNG — Dùy, em coi

LAN — Nhưng em đã coi gi đầm.
Và xin anh nhớ cho rằng anh vẫn
chưa kể câu chuyện bì mặt của
anh.

HƯƠNG, ngẩn nghĩ — Em đúng
cười anh nhẹ, nhất là đang cười
thầy anh nhẹ?

LAN, thanh thót — Chết! sao anh
lại nói thế. Em da yên anh thi còn
khi nào em damn cười anh, còn khi
nhó em damn cười bác nữa.

HƯƠNG, danh diêm hút thuốc lá
và sau một hồi suy nghĩ — Kè thi
anh cũng hơi giận thầy anh. Việc
nó phải... đồng kinh như thế. Nhưng,
nếu vì thế mà chúng ta hiểu nhau,

dễ lấy được nhau thì đâu sao anh
chẳng cảm ơn thầy anh lắm?... Vâng anh
cho việc thầy anh làm cũng không
co sự gì ám muội.

LAN, non nịu — Anh làm em lo
sợ lắm. Cố thế nào anh cứ nói
thông ra có hơn không?

HƯƠNG — Cố gi đàu! Một hôm
thầy anh sang chơi bác bình như
như có ngô... ngô ý một cách kin đáo

HƯƠNG — Em nói sẽ cút, nhữ
ng người nhà nghe thấy thi còn ra
sao, nhất là nhõe đến tai bác
nghe thi... có thể nhõe cả việc hôn
nhân của chúng ta cũng chưa biết
chung.

NHÀ XUẤT-SẢN LỤN

BÁN BƯỚN NHIỀU

CÁC THỦY

CHEMISETTES

CHÍ CÔ
MANUFACTURÉE
CU GIOANH
68-70 Rue des Eventails — Hanoi
= Téléph. 525 =
MAISON FONDÉE EN 1910

LAN, cười cảng to — Bây giờ dù
thầy em biết chuyện thi thầy em
cũng chẳng nỡ phũ cuộc nhân duyên
của chúng ta.

HƯƠNG — Câu nói của em làm
anh sung sướng quá.

LAN — Nhưng thi du bây giờ
thầy em dừng cấp sau cai tù kia mà
nghe được hết câu chuyện thi bùn
cười làm nhỉ?

Cả hai người cùng
phá lên cười.
Sang vào.

LỚP III

Thêm SUNG

SUNG — Lay có a. Bầm ciu, cu
ngibi con dấu a?

LAN — Thầy tôi sang dây à? (to
hàng nhìn Hương).

SUNG — Bầm vàng. Cú dira cho
con ba đồng sai con đi mua thuốc.
Con mua lô lộ thuốc (dira là thuốc
xưởng ban) hết hai đồng ba, còn
thứa sáu hào dây a. Con xin mót
hảo đi xe g.

HƯƠNG — Thầy em nghỉ di đâu?

SUNG — Bầm cậu, em bảo con
cu ngồi chờ ở đây.

HƯƠNG — Cú ngồi chờ ở đây?

SUNG — Bầm vàng. Cú bảo con
anh di mua để tôi ngồi trống nhà
cho.

HƯƠNG — Cú bảo thê (dira mat
như Lan, rồi nhìn quanh phòng như
để tìm lời) Thời được, vào trong
nhà.

Sang ra.

LỚP IV

Bớt SUNG

LAN, to so — Thầy em sang dây?

HƯƠNG — Không biết bảy giờ
bác đâu?

LAN — Bè em về xem, nhé? Nhìn
tiền em mang lô thuốc về cho thầy

chung.

HƯƠNG — Anh cũng đi với em.

LAN — Vâng, như thế càng hay
(Đứng dậy cầm lô thuốc và tiền
Hương cũng đứng dậy đi theo Lan
ra cửa).

LỚP V

ÔNG NGHỊ VÂN,
rồi ÔNG THỐNG ĐÁN

ÔNG VÂN, từ chỗ ăn ra — Hừ!
bây quá thiệt... Lại lừa đối mình...
Đã thế, không thông già nưa... Ở
nhất định không thông già nưa.
Muốn mồ! (ôm đầu ngồi nghỉ) Tức

chết đi được! (một lát im lặng bỗng phả lên cười, cười ráo vai vè, rãnh khoái trí) Được rồi! (lại cười) Bác ấy làm như mình là trai con không bằng! Được rồi... Phải làm cho bộ tộc mới được... Lại con Lan nữa! Thế mà nó cười được... Cả tháng cù ranh ấy nữa... Cười chán đi, rồi sẽ khóc, các con a. (nhai liêng Lan Bác và tái nhì) Vàng bạc cù vỡ tài mẩn cho tôi nhỉ? (nhai Hương) Cầu nói của em làm anh sung sướng quá. Rõ quá! Được, rồi anh sẽ sung sướng! sung sướng cực điểm! (cười rã ròn rã và vò) Ông Bán vào

ÔNG ĐÀN — Có điều gì thù mà bác nghĩ thích tri thế?

ÔNG VĂN, giật mình quay ra — Không, có gì thù đâu. Trái lại, tôi có một tin buồn sắp báo cùng bác.

ÔNG VĂN — Một tin buồn? Bác làm tôi lo sợ quá.

ÔNG VĂN — Vâng, một tin r้าย buồn: chúng ta không thể thông gia với nhau được (ông Đàn ngoác nhìn ông Văn). Xin bác cũng đừng nghĩ ngợi làm gì. Con bác cũng như con tôi, con tôi cũng như con bác, chúng ta sẽ kén chọn nơi xứng đáng mà hỏi cho anh cứ.

ÔNG ĐÀN, trên trán nhìn ông Văn — Bác nói thực hay nói dừa?

ÔNG VĂN — Chết! ai lại nói dừa nhường chuyện quan trọng như thế? Vâng tôi có tình già vờ (mỉm cười) bao giờ đâu.

ÔNG ĐÀN, dồn từng tiếng — Vậy bác hay cho tôi biết cái nguyên cớ của sự hối hận này.

ÔNG VĂN — sao bác nói nặng nhời thế. Tôi có lỗi hồn đâu!

ÔNG ĐÀN — Thế không là hối hận thì là gì?

ÔNG VĂN — Tôi đã bảo bác rằng con bác cũng như con tôi. Chỉ vì tôi ngồi đến trong lai no nê tôi mới không muốn đổi tên thông gia. Bác thử ngâm mà xem... Tôi xét ra thì cái bệnh này là một bệnh di truyền, nghĩa là thế nào sau này anh Hương nhà bác và em Lan nhà tôi cũng thừa hưởng cái di sản thiêng liêng ấy, tức là cái bệnh neuroasthénie. Vậy bác thử tưởng tượng xem, một già đình mà chẳng neuroasthénique, vợ neuroasthénique thì còn gì khô sở bằng, thi con sống sao nổi được. Một người mắc bệnh thi còn có người kia trồng nom săn sóc cho, chứ cả hai

vợ chồng cũng mắc bệnh thi thực là nguy quá... Chi bằng, mất lòng trước mà được lòng sau, tôi cam chịu tiếng hối hận, như bác đã buộc cho tôi.

ÔNG ĐÀN — Thế ra bác định lật long thật đây!

ÔNG VĂN, mím cười — Bác không nên dùng những tiếng nặng nề làm gì thế. Bác nên bình tĩnh như tôi mà nghĩ đến tương lai của chúng nó.

ÔNG ĐÀN, ném chén, đĩa — Tôi không nghĩ, tôi không nghĩ gì hết.

ÔNG VĂN, chay với lại bên ông Bán — Chết chửa! Bác lại lên con đấy à? Tôi tưởng bác khỏi hồn rồi.

ÔNG ĐÀN, vỗ đập — Mặc tôi! Tôi khỏi hay chưa khỏi thi việc gì đến bác!

ÔNG VĂN — Ồ nhỉ! Vậy tôi về nhé?

ÔNG ĐÀN, dึง phát dây — Bác trè con qua! Có điều gì thi bác cứ bảo thẳng tôi có được không.

ÔNG VĂN — Tôi tôi đã bảo thẳng bác rồi.

ÔNG ĐÀN — Cái cớ ấy không xứng đáng ti nào. Chắc còn có một cơ khía quai trọng hơn (cười gằn).

ÔNG VĂN — Cái cớ quan trọng ấy là cái cớ gì đây, thưa bác?

ÔNG ĐÀN, vẫn cười — Hắn đã có ông quan то nào đều hỏi cái Lan cho con gái chứ gì. Bác ngồi nơi quan sang, bác bỏ nơi ban bè chứ đâu?

ÔNG VĂN — Ồ, sao bác biết! Giỏi quá nhỉ, bác đoán giỏi qua nhỉ... Vậy cứ thế nhé. Rồi tôi làm mối cho cháu Hương một đám con quan... kha lám, mu là giàu nữa.

ÔNG ĐÀN — Tôi cảm ơn bác, chủ đám phiền (cười gằn). Nhưng tình thế thai (nếm chén đĩa) Nay nhảm nhè thế thái! Nay ban bè, nay!

ÔNG VĂN — Chết! sao bác lại thế? (gõ) Súng!

Súng vang.

ÔNG VĂN — Thời xin chào bác, tôi vè.

ÔNG ĐÀN, du giọng — Vậy ra bác nhất định dây.

ÔNG VĂN — Phải nhất định chư!

Thôi chào bác tôi về cố việc cần. Ông Văn ra

LỚP V

ÔNG ĐÀN rời BÀ ĐÁN

ÔNG ĐÀN, ngồi ôm đầu yên lặng suy nghĩ, thành hoảng tại thứ dài. Bỗng đứng dậy hầm hầm với các lợ, các đĩa cỗ, bát cỗ đập tung tung, vửa đập vửa thất — Súng! Súng!

BÀ ĐÁN, ở ngoài chạy vào — Sao hế? Ông sao thế? Chết chửa ông đến thất! A! lại đi đập hết cả đồ cỗ ra thế này! Cái chén chúc vừa mua hoa ba trăm bạc nữa này.

Ông Đàn nghĩ xuồng ghê bánh hai tay ôm đầu, yên lặng,

BÀ ĐÁN — Đã sướng chưa! ôm vở nữa đi. Đã bảo ôm vở mãi thế nà rồi cũng cõng ngày hóa ôm thực thôi. Bác, cô sao?

ÔNG ĐÀN — Bác ấy phản ứng! Ông sao thế? Sao hế?

BÀ ĐÁN — Sao hế? Ông sao thế?

ÔNG ĐÀN — Bác im ngay!

BÀ ĐÁN — Ô hay! là quá kia!

ÔNG ĐÀN — Đã bảo im, mà lại.

BÀ ĐÁN — Vây ông bảo tim tôi vè làm gi?

ÔNG ĐÀN — Tôi bảo tim bà vè à?

Tôi bảo tim bà vè à?

BÀ ĐÁN — Thế ai bảo tim tôi vè?

ÔNG ĐÀN — Cái thằng lát long cái thằng ngai! Vẫn chứ còn ai nữa?

BÀ ĐÁN — Bác nghĩ bảo tim tôi vè? Vậy bác nghĩ đâu?

ÔNG ĐÀN — Tôi làm gì tôi. Bác còn bệnh nó, phải không? Bác có biết nó xúi với tôi như thế nào không, mà bác còn bệnh nó?

BÀ ĐÁN — Thị tôi bội bác ấy xúi với ông thế nào?

À! phải rồi, chắc vừa giờ bác nghĩ đến chơi, gặp lục lén cơ, nên đập vỡ những đồ cỗ

quý của ông, phải không?

ÔNG ĐÀN — Nếu thế thi nói làm gì! Tè bảng máy thế kia.

BÀ ĐÁN — Thế kia à? Hay bác nghĩ nói hồn với ông?

ÔNG ĐÀN, chau mày — Không! Nói hồn thi có làm gì!... Bác ấy phản ứng!

BÀ ĐÁN — Bác ấy phản ứng?

Chết chửa! bác ấy phản ứng!

ÔNG ĐÀN — Không khéo vì bác ấy mà cãi mồ than của tôi đến bị tịch ký mất thôi.

BÀ ĐÁN — Trời ơi! đến thế kia à... Nhưng bác ấy làm cách gì mà hại mình đến thế được?

ÔNG ĐÀN — Con cách gì! Bác ấy không gá cái Lan cho thẳng Hương, chứ còn cách gì nữa.

BÀ ĐÁN, tái mặt — Không gá? bác ấy không gá nữa! Để chỗ người lớn an nói trẻ con với nhau chàng?

ÔNG ĐÀN — Thi bác ấy trè con, mà lai! (đứng dậy, đi di lai lại trong phòng).

(Còn nữa)

Khái-Hưng

Bốn đặc điểm của hiệu mai MARIE

- 1. — KIỀU ĐẸP 2. — CÁI GIỜI
- 3. — GIÁ HẠ 4. — NHANH CHÓNG

Cạnh nhà Thờ lớn MARIE 4, Mission Hanoi

Hiệu may y-phục phụ-nữ

Ao rét — manteau — eape — áo cưới
Nhieu kiều lối tân 1937

Nên theo học lớp giày âm nhạc tây của giáo-sư

ROBERT

TỐT NGHIỆP Ở ÂM-NHẠC-VIỆN LAUSANNE.

SOLFÈGE: Lớp giày chung ở 44 Rue de Takou trường

NGUYỄN VÂN TÔNG

Mỗi tuần 2 giờ từ 6 giờ chiều đến 7 giờ.
Giá 3p00 một tháng (trả tiền trước). Hạn học
trong 3 tháng.

Bản-dờn cho khêng. Hồi 44 rue de Takou.
PIANO : Học riêng hay học chung xin hỏi tại
83bis Rue Reinhach. Hanoi.

NGÀY MÓI

TRUYỀN DÀI của THẠCH LAM

CHƯƠNG VII.

BÔNG nhiên con đường phố hẹp dì và tối lại. Từ nay, mãi theo đuổi những hình ảnh đầu dầu. Trường không nhận thấy mình đã đi về tới ngõ nhà, cái ngõ khuất khú và nhỏ hẹp mà chàng ở. Một ngọn đèn lờ mờ chiếu ra một cái ánh sáng màu vàng ớt; bóng tối và cái yên lặng tịch mịch của chỗ ấy bao học lấy Trường, khiến chàng có cái cảm giác cách biệt hẳn những chỗ rực rỡ và sảng trọng khác ở Hà-thành. Cái vè tối tăm và tiêu tụy của những căn nhà trong ngõ này, làm cho chàng chú ý hơn mọi bỗn. Trường nghĩ đến những gia-dinh cung nghèo nàn như gia-dinh chàng, những gia đình họ thuyền bay buôn bán nhỏ, chàng thấy sống chen chúc trong những buồng tối tăm và lạnh lẽo. Qua những khe cửa gỗ ghép không kỹ, thỉnh thoảng một tia ánh đèn trong nhà chiếu ra, và tiếng người nói thi thâm, tiếng trẻ con khóc lọt vào tai chàng. Cuộc đời của những người ấy biến hiện ra trước mắt Trường, với những cái thiếu thốn, những nỗi khổ khăn và vật vã của họ. Trường tự hỏi không biết những người đó có lúc nào được sung sướng không; họ có bao giờ quên cái nghèo của họ, có lúc nào được hưởng một chút vui vẻ, một chút hạnh phúc trong suốt đời người. Trường thấy một mối buồn nán dê ném lâm hồn; chàng quanh miêu, chàng chỉ thấy cái nghèo, cái nghèo rộng rãi và mènh mang như nước triều tràn ngập bao nhiêu người, lôi cuốn bao nhiêu cuộc đời vào cái giông chày mạnh mẽ. Một tần lồng thương từ Trường đưa đến những người kinh sở ấy, những gia-dinh cần lao và chàm chỉ mà cái nghèo theo đuổi.

Trường lại nghĩ đến cái cảnh của nhà mình, đến những sự khó chịu, bão hoà mà chàng đã trải qua, đến những ước muôn và thèm thuồng mà chàng đã nuôi nấng trong lòng. Chàng tiếc rằng đã bị ràng buộc bởi Trinh, đã yêu và lấy nàng. Nếu không, Trường g thấy mình có thể một cách dễ dàng đến một cái địa vị sang trọng hơn. Cuộc gặp

gõ bộn thử bảy, một thử bảy cách dày dã lâu, lại biện ra rõ rệt trong trí nhớ.

Buổi chiều hôm ấy, Trường ở số vè, trong người một mồi và chan nán hòn mọi hôm. Sau mấy giờ làm việc trong một can phòng tối tăm và dày sô sách bẩm bụi, cái cảnh tấp nập và hoạt động của một buổi chiều đầu tháng ở ngoài đường làm Trường ngạc ngác. Chàng theo những chiếc xe lịch sự di về các

phố nhộn đóng đúc, có những cửa hàng rực rỡ phô bày trong cửa kính tất cả những cái giàu có, xa hoa. O dãy, Trường nhìn ngắm cái giàu sang, bao học chung quanh mình. Trong đám đông người nhiều tiền ấy, Trường thấy mình như lạc vào một nơi xa lạ.

Bỗng nhiên, Trường vội dừng khuất vào trong bóng tối; chàng vừa mới thoáng trông thấy hai vợ chồng Hảo từ trên một chiếc

Lau, giang-mai, hạ-cam

Béah lèu đè làu hoặc chà khò khòi có thè sinh ra nhiều biến-chang nguy-hiem, lở ngoc-quân (balenite), ám xiên ra ngoài (déférén-tie), xung khớp xương (arthrite) v... Eip dung thuốc lão số 43 của

ĐỨC THO BƯỜNG

131, Route de Hué — Hanoi

để được khôi mau và chắc-chắc. Giá 0p50 một hộp.

Tuyệt-noc kiền-tinh hoàn — Trong thuốc có 7-10 chất bồ và 3/10 chất sát-trùng. Lợi tiểu-tiên, tổng hết nọc độc toxine và 1/30 đương tiễn chống lèu da. Một hộp dùng 5-6 ngày, giá 1p50.

Nhận chữa khoán dân ống, dân bà.

đã lối bước xuống thềm. Ánh đèn điện lắp lánh linh động trên những đồ trang sức bằng vàng ngọc mà Hảo deo trên người. Chàng nhận thấy Hảo vẫn xinh đẹp và trẻ tươi như trước, một vẻ vui sướng như phảng phát trên nét mặt nàng. Bên cạnh, Tiến bệ và mẫn nguyên trong bộ quần áo mới rất sang trọng, đi từng bước thong thả và chắc chắn, giặt vú cùng vào một cửa bảng.

Khi hai người đi qua trước mặt, Trường với cùi dẫu lẩn tránh. Chàng không muốn đè cho Tiến trông thấy. Tự nhiên, mà chàng cũng không ngăn cấm được, Trường thấy xấu hổ và e thẹn cho cái nghèo của mình. Chàng lẳng lặng rẽ sang phô khác.

Bây giờ nhớ lại cuộc gặp gỡ ấy, Trường lại thấy hàn khoan và khó chịu. Hình như cái địa vị của Tiến đáng là là của chàng; chàng ngã bì đến Trinh; chàng tảng dã mang cái nghèo khổ đến cho chàng. Nếu không có Trinh, có lẽ đời chàng đã thành khôi hàn. Lần đầu, Trường thấy Trinh chỉ là một cái gánh nặng trên vai, một cái trở lũy cho cuộc đời sung sướng và đầy đủ của mình.

Một mồi cám giận dẫu len lỏi vào thâm tâm Trường. Mùa trên phái dương dập mạnh, chàng bấy bức tue cho cái tình ngày thứ và mè móng của mình ở An-lâm. Cái kỷ niệm những ngày ở chốn ấy không làm cho Trường cảm động nữa. Chàng cùi mình trước gió lạnh thổi từ ngoài bờ sông vào, dần bước mau trả về nhà.

Lên khỏi bức cầu thang, Trường thoáng thấy bóng Trinh đương đứng trước tấm gương treo trên tường, tay với lên đầu sứt lại mái tóc. Nghe thấy tiếng chán của Trường, nàng vội vàng quay lưng đi vào, đến năm ngón mình trên giường, hai tay vòng dè dưới gáy, lảng yên nhìn chàng. Hai má nàng hồng hào và một vẻ lub nghịch và sung sướng long lanh trong đôi mắt mờ ảo của nàng.

Nhưng Trường không trông thấy. Chàng đứng đứng ngay lại, đưa mắt nhìn quanh gian phòng, ngạc nhiên: những đồ đạc trong

bà đều xếp đặt lại hết cả. Bộ bàn ghế giữa buồng đã kê vào một bên, cái tủ con để sang bên trái, chiếc giường ngủ kê sát vào phía tường bên trong. Những đồ lát ván, vò giá trị và lót tát, cung đều đã thay chỗ hết cả. Cách xếp đặt mới, tuy vậy, không hơn gì cách bày biện như cũ, si có phần vụng về và chật chội hơn.

Trường chưa kịp cất tiếng hỏi, Trinh đã vừa cười vừa nói :

— Anh xem tôi kệ lại có đẹp không? Nàng muốn khoe với chồng đôi chiếc chiếu nàng mới mua. Suốt cả buổi chiều, Trinh loay hoay giải di giải lại chiếc chiếu trên giường cho ngay ngắn, chắc thế nào Trường vẫn cưng tò ý bằng lòng. Nàng định đợi chàng về, sẽ nói cho Trường biết. Trong tri ngũi giận dữ của nàng, Trinh cho đôi chiếu mới là biểu hiệu của sự hòa thuận vui vẻ trong gian đình. Nhưng thấy nét mặt giận dữ của Trường, nàng lại không dám.

Trường không trả lời, treo mũ lên mắc rồi đi lại vài bước. Cái vẻ chật hẹp và cái khổ khốn khi nặng nề trong căn buồng làm cho chàng như khó thở và bức rứt. Càng nhìn, những dỗ dạc tội tàn lại càng làm cho Trường khó chịu. Những thứ xấu xí như thế thì xếp đặt lại làm gì? Trường tự nhiên thấy giận dữ. Chàng nói sằng :

— Ai bảo kệ lại? Sao không dè nguyên như cũ.

Trinh ngạc nhiên nhìn chồng. Giọng giận dữ của Trường khiến nàng không hiểu :

— Tôi tưởng kệ lại thế cho nó dép.

Trường nhắc lại, dàn mạnh tùng tiếng :

— Đẹp! Biết thế nào là đẹp.

Nếu Trinh cứ yên lặng hay ngọt ngọt đáp lại, thi hai vợ chồng lại trở nên hòa hợp như cũ. Nhưng nàng không chịu được sự vờ lý của Trường, bỏ giường vùng đứng dậy, lâm bầm phán nán :

— Hôm nào về cũng gác với mảng. Không biếu bộ này làm sao thế!

Nàng vén lại tóc, bước ra ngoài biển. Trường nhìn theo, nhún vai. Bao nhiêu những cái tức tối, bức rọc mà chàng cảm thấy khi trông cảnh giàu sang của người khác, chàng đem qui lỗi cả cho vợ. Hình như Trinh đã làm thiệt chàng thi không có quyền phản nản cái gi nữa. Chàng phải vì nàng mà chàng phải chịu sống một cuộc đời tội tăm u?

Trường quay lại gọi, ác nghiệt:

— Không vào đây cất giọn di, còn đứng ngoài ấy làm gì nữa. Chàng cái mình thấy trên

giường có giải cái chiếu mới nguyên, cặp vải dỗ, một màu đỏ rực: « có cái chiếu này nữa, vứt nó ra ngoài kia ». Trường đưa mắt nhìn Trinh, thấy nàng vẫn úc sấp khóc. Sí dỗ làm tăng cái khó chịu của chàng. Trường đem bao nhiêu những sự bức tức của mình ra lời nói: tiếng chàng mỗi lúc một thêm gay gắt, chàng như say sưa vì cái giận dữ mạnh lên của mình :

— Cố tuồng tôi sòng suông mặt đây. Suốt ngày đầu tôi mặt tắt đẽ làm việc, và đến nhà trống thấy cái cảnh tiền lụy này mà buồn. Tôi cháu lâm rồi, không thiết gì nữa. Chàng nhắc di nhắc nhắc lại « cháu lâm, cháu lâm... ».

Trinh hai tay ôm lấy mặt, yên lặng. Một lát, nàng khẽ đáp qua nước mắt :

— Anh chán thi tôi cưng phái chịu. Có phải tại lỗi ở tôi đâu. Nếu

tôi biết nồng nỗi như thế này thì thà rằng chả lấy nhau cho xong.

— Thị ai bảo lấy? Tôi có cầu dẫu.

Trường không nhớ đến cái tình yêu đậm đà và trong sáng trong mảnh vườn cũ ở Au-lam nữa. Ngày giờ chàng chỉ thấy cái kết quả khô sör của cuộc hôn nhân uyên mà chính chàng đã muốn.

d

Trường trách nàng đã băng lòng nhẫn lối, diệu mà chính chàng xua kia đã hết sức yêu cầu nàng nhận. Chàng giận Trinh vì chính cái quyết định của mình.

Mai đang ngủ giật mình trở dậy, cất tiếng khóc. Trinh trở vào ôn, con lén lòng, ngồi xuống giường cho bú. Nàng nắm chặt lấy tay con, thầm th文书：

— Ngày giờ anh muốn làm thế nào, tôi cũng xin chịu. Tôi chẳng dám kêu ai gi. Bởi tôi biết thân phản tôi nghèo hèn, không dẽ cho anh quý...

Túi thun, Trinh cuộn mải khóc. Nước mắt của nàng giò xuông má đứa bé, rớt cả áo. Nàng lấy khăn lau cho con: Mai vừa giờ tay len với mấy sợi tóc buồng sõi, và ngày thơ không biết con giống lỗ đang chia rẽ hai người, vừa nãm cười của con. Trinh xót xa trong ruột, chỉ muốn chết di để tránh khỏi những nỗi đau đớn dang giày sôe lòng nàng.

Trường yên lặng, bối rối. Chàng thoáng thấy trong thâm tâm cái ác nghiệt vờ lý và hận nhất của mình, chàng tránh không nghĩ đến. Trường muốn đến bên cạnh an út vợ, và xin lỗi nàng, nhưng một ý không tốt giữ chàng lại.

Một cái không khí lạnh lẽo bao bọc lấy hai người. Đêm đã buông. Trinh khẽ đặt con ngủ; rồi buông màn xuống. Nhiều cử chỉ của nàng thông thà và lạng lẽ: các sự sần sặc ấy nhức Trinh nhô lại những kẽ niêm ẩm dẹp khipi vơ chổng mờ i lấy nhau. Nàng

không cầm được nước mắt, vội hức ra ngoài biển, gục xuống bao lơn khóc. Vá hình như bao nhiêu nỗi khóc số của nàng đều theo nước mắt mà tan di, đè lại chỗ cho một cái buồn mênh mang và thầm thinh.

(Còn nữa)

Thạch-Lam

Une silhouette élégante

s'acquiert

chez

VAN PHUC tailleur

Diplômé de coupe à Paris
avec Félicitation du jury
70c. Rue Jules Ferry Hanoi

Arrivage :
WEIBACH, VORMUS, GOLDAR TREC GATS.

AN-THAI

GRANDE FABRIQUE DE POUSSE-POUSE
2, Rue Nguyen-Trong-Hiep
HANOI

??? 1936

XE KIỀU MỚI

Gặp khi gió hép mưa đơn,
Dung xe "AN THÁI" chẳng
con có gi.

Có bùn dù cá: Vãi, Sam, Llop
và đồ phụ tùng xe tay.

Hàng ngheo thiếu phu dâ tuôc thấy hanh phúc và ái lubh nhô ở cách giàn di này. Vì thế mà các thiếu phu có được nước da đẹp dâ của môt thiếu nữ mà dâu ông rất yêu đương. Xôi buôi sáng các bà các cô nên đánh kem Tokalos (mẫu trắng), không có chất nhôu lên mặt và cô thời sẽ có một sôe đẹp thiên nhiên, và nhô thê mà phẩn đánh được dê, không bắt lại thành tảng. Trong kem Tokalos (mẫu trắng) có chất kem thật tươi lít, có dầu olive, cảng là nhiều chất bô và làm cho trắng. Những chất ấy làm mất những tàn nhang làm cho các lô chân lồng se lại; và chỉ trong ba ngày làm cho dê dâu xiến đấu cũng trở nên tươi tắn, mía mảng và đẹp đẽ. Ngày hôm nay các bà các cô hãy nên bắt đầu dùng kem Tokalon (không nhôu), là thứ bô dưỡng cho da dê. Thú kem đó da giúp cho nhiều thiếu nữ chiếm được tình yêu đương của vị hồn phu minh.

PAI-LY: F. Maron & Roehat et C°
45 Boulevard Gobet - HANOI

Tù cõi âm

(Tiếp theo trang 939)

yêu em sau lúc chết. Tâm yêu Hằng muôn nghìn kiếp! Tâm đã chẳng nguyên như thế với Hằng biết bao lần rồi sao?

Anh lại thường bảo em rằng nếu anh có mệnh nào thì anh sẽ « về », anh sẽ vượt mây em, đụt tay em, hay báo hiệu cho em bằng những cách anh thấy trong sách hư linh học. Hồi còn sống, khi anh nói với em những lời đó, anh thú thực chưa tin hẳn. Nhưng đến bây giờ anh thấy sự thực rồi, anh biết rằng tri khôn loài người cũng đoán biết được cả sự

huyền vi trong cõi chết... Cõi chết với cõi sống vẫn có sự cảm thông khăng khít, vẫn liên lạc bằng những tình bất diệt là yêu, là nhớ, là quyền luyến. Những tình ấy đều không còn ở người sống thì vẫn còn ở người chết, vẫn còn ở vong hồn anh của em, vong hồn Tâm của Hằng, của Văn Hằng, người anh yêu dấu nhất đời, người anh chiểu, anh báu, anh say mê, anh che chở như con chim non, anh thương mến như đứa trẻ thơ, anh dinh giữ như tình mến anh, anh kính, anh thờ như một vị tiên nga trong sach....

(Còn nữa)

Thể-Lữ

NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT MIỀU CON VOI

1 lq	3 grs	0p20	1	tú	2p00
1 lq	6 grs	0p30	1	tú	3p00
1 lq	20 grs	0p70	1	tú	7p00
1 lq 500 grs	8p80		1 kilos	16p00	

PHUC - LOI

N° 1, Avenu Paul Doumer — HAIPHONG

teri-Long
Thié.-Tranh
Quân-Hung-Long
Phúc-Thịnh
Quảng-Hưng-Long
Đồng-Xuân
Phạm-hạ-Huyền

66, Rue des Paniers à Hanoi
Phố Khách à Nandinh
Rue Sarrault à Vinh
Rue Paul-Bert à Hué
Marché à Tournai
Rue Gia-Long à Quinphon
36, Rue Sabourain à Saigon

Rentrée des classes

Vous trouvez à l'I.D.E.O tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail.

- Articles à RÉCLAME vous permettent de faire des économies :
- Cahier de brouillon à RÉCLAME 0p00
- Boîte de 100 copies doubles, beau papier 1.09
- Ramotte de 100 — quadrille multiple 0.70
- Plumier laqué, couvercle chromé 0.90
- Compas s'panophies : 15 et 4 pièces . . . . . 0.65 à 0.35
  - plats nickelé reversible double usage 1.00
  - plats nickelé en pochette : . . . . . 3.10 - 1.63 à 0.98
- Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir 0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I.D.E.O. PAPETERIE - LIBRAIRIE

HANOI — HAIPHONG

MỘT PHƯƠNG LẬP BỒN

có bảo đảm, chắc chắn, vững vàng mà lại mỗi tháng có hy vọng trúng một số vốn lớn

đây là Vé mới cách thức P mà

Hội Van-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư bản chiết theo chỉ dụ ngày 17 Avril 1916

Vốn đã đóng tất cả: 1 triệu lượng bạc và 8.000.000 quan tiền Pháp

Hội quán: 7, Đại lộ Edouard-VII ở THỦ QUỐC-HÀI

Hàng cháo ở Đông-Pháp: 26, đường Chaigneau — SAIGON

Số thương mại Saigon 20

giúp cho quý ngài đăng gác ra số vốn:

400 \$	mỗi tháng đóng 1 \$ 00	4.000 \$	mỗi tháng đóng 10 \$ 00
500	—	1 25	5.000
1.000	—	2 50	6.000
1.500	—	3 75	8.000
2.000	—	5 00	10.000

Vé này được lính vòn mục đích (từ 400 \$ tới 10.000 \$)

bởi cuộc xô sô hàng tháng, hay là khi mãn hạn (25 năm) nếu vé không được may trúng ra trong 300 cuộc xô sô hàng tháng.

HỘI BẢO ĐÀM 12 CUỘC XÔ SÔ MỖI NĂM

Vé tiết-kiệm cách thức P được dùi cuộc xô sô hàng tháng từ tháng đầu mỗi mua. Như vậy nên người mua vé, chẳng những chắc chắn sẽ được lập nên một số vốn, mà lại có hy vọng được lập tức một số lời to (400 l้าน sô tiền thắng đã góp nên vé trúng ra trong một tháng đầu).

PHẦN LỢI KHÁC CỦA VÉ TIẾT-Kiệm
của

Hội Van-Quốc Tiết-Kiệm

ĐÓI CHỦ ĐỀ ĐÀNG, khởi tôn hào rắc rối chí hết.

CÓ GIÁ CHUỘC LẠI khi đóng góp được hai năm.

ĐƯỢC VAY 50 % số giá chuộc vé.

ĐƯỢC BÁT ĐÔNG LAI, trả số góp trả và tiền lời hay là giá ký hạn.

ĐƯỢC CHIA HƯỚNG LỜI CỦA HỘI bởi cuộc xô sô phụ

hay là tăng thêm số bảo kiết.

ĐƯỢC ĐÓNG GÓP TRÉ MỘT THÁNG.

SO VỐN hoàn lại bởi cuộc xô sô

tới ngày 31 MAI 1937, gần ..... 400.000\$

TIỀN LỜI đã chia ra cho người cầm vé ở

Đông-Pháp tới ngày 31 MAI 1937, gần ..... 65.000\$

SỰ BẢO ĐÀM CHO VÉ TIẾT-Kiệm

Số vốn đã đóng tất cả:

Đóng-sản và bắt-dóng-sản ở Đông-
Pháp tới ngày 31 DECEMBRE 1936

1.700.000\$ **2.339.121 \$ 43**

Mua vé hay là hỏi điều-ké xin do nơi:

Hội Van-Quốc Tiết-Kiệm

CHI NGANH { SAIGON, 26, đường Chaigneau

{ HANOI, 8me, phố Tràng-Sái

và nơi Đại-ly khắp cõi Đông-Pháp.

Chỉ nên hút sì gà và thuốc

MÉLIA

Vì thuốc lá nàng đều chè-tạo ở Alger cà

Thuốc MÉLIA BA NGÔI SAO 5 xu một gói 20 điếu

AGENTS GÉNÉRAUX :

L. Rondon & C° Ltd — 18 Bd Đông Khanh Hanoi

TAM TINH HẢI CẦU BỒ THÂN HOÀN TRỊ TUYỆT MỘNG-TINH, DÌ-TINH, HOẠT-TINH

Muốn cho thận thê được tráng kiện, trừ ra biết cách vệ sinh, cần phải giữ nghỉ ngơi là : Tam, Can, Tý, Phế, Thận, và Tam-Bảo là : Tinh khí, Thận cho điều hòa. Đây tôi nói về Tinh là một mòn bùn nhớ trong Tam-Bảo là Tinh-khi của người. Nếu tinh khí được đầy đủ thì mới sinh con nối hậu được, còn nếu tinh-khi bao tồn thì đời người chắc phải thất bại. Hiện nay nước Việt-Nam ta, về phái nam-lữ, thanh-niên nhiều người mắc phải ba chứng bệnh về Tinh-khi, làm cho sự sống chùng, có gì vui, mà lại có thể ngày đến tinh mành úy là bênh Mộng-tinh, Dì-tinh và Hoạt-tinh.

I. — Nâm chiêm bao thấy giao cấu cùng dàn bà rồi tinh-khi xuất ra là Mộng-tinh. Vì như hình đây nước mà tràn ra là bệnh nhẹ.
II. — Lúc đang ngủ nâm chiêm bao, mà tinh-khi xuất ra, làm thức giấc em, hoặc trong mịnh bồn-thần, tuy chán nhức mũi là Dì-tinh. Vì như bình nướm nghiêng mà chảy ra là bệnh nặng.

III. — Rất lẩn ngáy đêm tinh-khi cũng xuất ra là hoạt-tinh. Khi này em đóng longぬc, hoặc khi mới lai gìn dàn bà mà tinh-khi cũng xuất ra ; hoặc khi dai, tiễn tiền rận mạnh tinh-khi cũng rã ra là hoặt-tinh, vì như bình nước thẳng dày, ấy là bệnh rất hiểm nghèo, và rất khó trị.

Nguyên nhân của ba chứng tội kẽ trên đây có 3 điều :

A) Bởi theo bẩm tiền-thiên bất túc, mà lừa-thien lại thất nghiệp tuổi còn nhỏ mà qua nắc đục, quấn hóa động trường hỏa tuy mà sinh ra.
B) Bởi lúc tuổi còn nhỏ, súc lực nonh mẽ, thanh điệu sắc dục, tam tý của người, không tự chủ được mình nên chơi cách a-thủ-dâm » làm cho ngực quan lòn mà sinh rau.

C) Bởi người bị bệnh lâu dở, uống thuốc công kinh, phát đât và thông lợi lỗ tinh nhiều, làm cho thận thủy suy, ngực-quan lòn mà sinh ra.

Người mắc phải ba chứng trên đây thi thường đau nhứt nước tiểu vùng tay em bả hoài, trong mịnh mệt nhọc, ăn ngủ chẳng được, hình vó tiêu tuy, gương mặt xanh xao càng ngày càng ốm. Nếu dùng điện lợi châm đặt, đỗ lâm ngày thủy suy hỏa thịnh, hỏi bắc lâm đặt tim và phổi, làm cho tim nóng phổi yếu, hô hấp và rạng rỡ không ngon, mà em ra ho, ho lin ngày, động tim và phổi thi phải ho ra máu, lúc ấy bệnh rất hiểm nghèo. Vì vậy, bấy lâu nay, tôi bắt sáu chia tách khai cua, như sáu bát trát, khinh nghiệm mới chế ra được thứ thuốc này, khác họa bài tên là TAM-TINH HẢI-CẦU BỒ THÂN HOÀN. Gỗ tên được 3 chưng hoàn ngặt ngoài ấy, và xin giải rõ dưới đây :
1) Người mắc phải bệnh Mộng-tinh, Dì-tinh và Hoạt-tinh, uống thuốc này vào, thấy hiện nghiêm như thà, nếu trường phục thi diệt tuyệt mà lại dưỡng tâm, thanh phế, bả thận, bồi tinh, bình phục súc tai. 2) Người thận suy, tinh hàn, tinh khí loáng, ngọc quan yếu, sự tinh due không được lâu, có vự lâu mà không con cái, uống thuốc này bồ thận bả tinh, tráng ngọc-quan, cừu chiếu bất quyến, tinh-tinh trực và hứ-cung-mồi có thể kết tử nhằm thân sinh con nối hau. 3) Người bối tửu súc quá độ, hao tổn tinh thần thận suy, tinh kiết, dương hoái, kiền xác diệu hoa, uống thuốc này thi bồ thận tráng dương, diệu tinh súc chí. 4) Người bối lao tâm, thận suy, đau thắt ngực lung, tay chân nhức mỏi, tâm thận bất giao, thận hỏa bất tể, đêm thường tiêu tiện, da mặt ấm đèn ử tái, mắt không rõ, tối tăm mắt mày, chân raeng sưng nhức, uống thuốc này, gương mặt trở nên tươi tốt. Sự linh nghiệm không thể kể hết, xin đồng bào uống thử thi biết những lời tôi nói không sai.

LƯU Ý — Người không mắc mấy chứng kẽ trên đây, muốn cho trong mịnh được mạnh thêm sức lực, uống thuốc này vào càng thấy hiện nghiệm hội phần.

Gia mỗi hộp (5 viên) 1p00

Võ Văn Vân Được Phòng Thudaumot

CHI CUỘC : Hanol, 86, Rue du Coton — Haiphong, 75 Paul Doumer — Hadong 27, Bd de la République — Saigon, 229, Rue d'Espagne
HaiDuong, — Maréchal Joffre — Hué 87 Paul Bert — Tourane, Avenue du Musée

